TÜRK SOLU

4 MART 1969
FİATI 125 KURUŞ
Yıl: 2 SAYI: 68

dev güçde birleşelim

Türk işçileri İsveç'te Kanlı Pazar'ı Protesto etti

Salim Ulu Milâs

Menderesi ipe götüren 6-7 Eylül olaylarının ayni paralelinde «yeni Kanlı Pazar olayları» İsveç basınında ve TV de Amerikan kaynaklarının yetersiz ve asılsız haberlerinde yansıdı. Olay günü İsveç TV si olayları aynen Demirel'in ağzından vererek «Sağcı-Solcu çatışmasında iki kişi öldürüldü, 10 u ağır olmak üzere 100 den fazlası yaralandı» diyordu.

Yine 17 Şubat günü UPI kaynaklı gazete haberleri de «Kanlı Pazar olaylarını ayni açıdan değerlendiriliyordu.

Sayıları iki bini bulan İsveç'teki Türk işçilerinin çoğu ise dil yetersizliği yüzünden dış basının verdiklerini dahi anlamakta güçlük çekiyor, öte yandan bunlardan ancak pek azı Türkçe gazete alıp okuyabiliyordu.

Bir avuç Türk Milliyetçisi, vatanseveri sefer -ber olmak, yanıltılan İsveç kamu oyu ile birlikte kendi öz vatandaşlarını da aydınlatmak zorunda kalıyordu.

Basılan ilk İsveççe bildiri şöyle başlıyordu,: Türkiye sadece haşhaş ve kuru incir ülkesi değildir, orada politik görüşlerini açık şekilde ortaya koyan insanlar öldürülür» Bu bildiride son olayların arkasında Demirel hükûmetinin bulunduğu, uzun bir süredir CIA ve Demirel hükümetinin desteği ile yetiştirilen faşist gurupların milliyetçi güçleri imha kastıyla saldırtıldığı, hükümetin ve onun polisinin olaylara kasten seyirci kaldıkları açıklanıyor ve 22 Şubat Cumartesi günü olayları ve bu olaylarda Demirel Hükûmetinin tutumunu protesto amacıyla bir yürüyüş yapılacağı bildiriliyordu.

Daha sonra yayınlanan ikinci İsveççe bildiride daha geniş bilgiye yer veriliyor, birinci kısımda Türk halkının bugün içinde bulunduğu acıklı durum rakkamlarla açıklanıyordu.

Bildirinin ikinci kısmında Amerikanın Türkiyedeki durumu ele alınıyor ve yine müsbet rakkamlarla acı gerçekler gözler önüne seriliyordu.

Bildirinin son bölümünde ise son olayların nasıl tertiplendiği ve hangi güçlerin bu olayları tertipledikleri ve ne amaç güttükleri bir bir açıklanıyor, İsveç kamu oyunun ilgisi ve Türkiyede yeni tezgâhlanan faşizme ve teröre karşı duran güçleri desteklemesi isteniyordu. İstekler bölümünde yer alan diğer bazı maddeler ise şunlardı: Türkiyenin NATO dan ayrılması, Son olayların tertipçisi olmakla meşruluğunu yitiren Demirel Hükûmetinin istifası, Türkiyede üslenen 50 bin Amerikan askerinin ülkeyi terki, Amerikalılara ait üs ve tesislerle diğer ticarî ve sinai yatırım alanlarının millîleştirilmesi, bütün politik mahkûmların affı, 6. Filonun geçen gelişinde yine ayni hükûmetin saldırgan polislerince öldürülen iki Türk öğrencisi ve son olaylarda öldürülen diğer iki Türk vatandaşının ölümünden sorumlu olanların adalete teslimi ve cezalandırılmaları...

22 Şubat yürüyüşünü Stockholm Türk Birliği düzenliyordu. Bu guruba İsveçteki birçok devrimci kuruluşlar yardımcı oluyorlar, madden ve manen Türk devrimcilerini haklı davalarında destekliyorlardı. İsveç'in ünlü ressamlarından Karl Johanson güzel bir afiş hazırlıyor, Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesine Yardım Komitesinden gönüllü gençler bunların şehrin muhtelif bölgelerinde yapıştırılması görevini üzerine alıyorlar, İsveçteki Yunanlı işçilerin kurdukları ve başında Papandreu'nun bulunduğu Yunan Demokrasi Cephesi yürüyüşü destekliyor, ve fiilen katılacağını bildiriyor, Afrika Kurtuluş Hareketinin en güçlü sesi olan FRELİMO'nun İsveçteki sözcüsü Antony Engurube ve arkadaşları her türlü yardım ve desteklerini esirgemiyorlardı.

22 Şubat 1969 Cumartesi günü saat 14.00 de Stockholm'un ünlü Hötörget alanından yürüyüşe başlanıyor. Önde Türk ve Yunan bayrakları yan yana, onların arkasında «Türkiyenin bağımsızlığı ve demokrasisi uğruna» yazılı bandrol ve onun ardında yüzlerce insan. Yunanı. Türkü, İsveçlisi, Afrikalısı, İspanyolu Emperyalizme, faşizme ve teröre karşı...

Bu yürüyüş uzun süredir siyasî baskılar altda ürkütülen İsveçteki Türk milliyetçilerinin başarılı bir sınavı oluyordu. Akşam İsveç Televizyonunda Barbro Karabuda konuşuyor ve «Bunlar Millî Bağımsızlıklarını istiyen, gerçek demokrasiyi özliyen, Amerikan askerlerinin Türkiyeden çekilmelerini ve Türkiyenin Nato'dan çıkmasını istiyen Türk Milliyetçileridir, yurtta yaklaşan faşizme ve mevcut teröre karşı direniyorlar. Kaatil hükûmetin istifasını istiyorlar, 1961 TC Anayasasının tam uygulanmasını istiyorlar» diyordu.

TV Raportörünün bu yürüyüşe alışılmadık bir şekilde 100 den fazla polisin katılmasının nedeni sorusu şöyle yanıtlanıyordu: Sağcı gurupların Elçilik aracılığıyla milliyetçiler üzerine saldırtılmaları ya da Elçiliğin yürüyüşe katılanların fotoğraflarını almalarını önlemek düşünülmüş olabilir» Bunlar Türkiyeye döndüklerinde faşist hükûmetçe başlarına her türlü belâ gelebilir...

Evet Faşizm ve terör böyle protesto edildi Stockholm'de...

başyazı •

DEV-GÜÇ'te birleşelim

Bazıları, uzun süreden beri gerçek devrimciler tarafından Savunulan Devrimci Güç Birliği tezine karşı olumsuz tutumlarını değiştirdiklerini bir öz eleştiriyle bildireceklerine, yeni bir fikirmiş gibi «Anti-faşist Cephe» sloganını ortaya atmaktadırlar. Devrimci Güç Birliği nitelik bakımından bir Anti-Faşist Cephe'den başka bir şey değildir. Ancak, Anti-Faşist Cephe kavramı dolaylı olarak bir Statükocu anlam taşır.

AP militanı çember sakallı, Atatürk düşmanı şeriatçısından, C.H.P.'de bir Ecevit'e kontrast teşkil ederek barınabilen sinek kaydı traşlı emperyalizmin yardakçısı sahte Atatürkçüsüne kadar, Türkiye'de sömürü düzeninin sürüp gitmesinden yana olan bütün işbirlikçiler telâş içindedirler. Bunların telâşı sebepsiz değildir: Türkiye'de millici güçler cephesi kurulmaktadır. Bu yolda, hiç değilse ideolojik alanda önemli adımlar atılmıştır. Bilimin Türkiye'nin gerçeklerine uygulanması sonucunda elde edilen bir sentez olan Millî Demokratik Devrim yolunda, Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye uğruna Devrimci Güç Birliği fikri artık Türkiye'de en geniş devrimci çevrelerde benimsenmektedir.

Hiç şüphe yok ki, gerçek bir devrimci güç birliğini, gerçek bir milliciler cephesini en derin anlamıyla kurmak için, Millî Devrim yolunda güçbirliği bilincini, derinliğine şehir ve köy emekçi yığınlarına yaymak ve proletaryanın olsun, küçük burjuva emekçilerin olsun aktif desteğini sağlamak, bu emekçi sınıflarla sıkı örgüt bağları olan temsilcilerin Güçbirliği saflarında yer almasını sağlamak gerekir. Bu, önümüzdeki bir görevdir. Bu görevi başarmak için en yoğun devrimci eyleme girişmek gerekir. Akhisar'da, Ödemiş'te tütün mitinglerini düzenlemiş olan genç devrimciler, devrimci aydın çekirdeğin emekçi yığınlarıyla nasıl bağlar kurabileceklerinin güzel bir örneğini vermişlerdir.

İdeolojik alanda iyiye doğru bir gidiş olmakla birlikte, devrimci saflar bölücü eğilimlerden, falso seslerden henüz tamamen arınmış değildir. Bir yandan, her türlü köklü değişikliğe karşı çıkan «gardrop Atatürkçülüğü» nün (ki, bunun gerçek Atatüürkçülükle hiç bir ilişkisi yoktur) yozlaştırıcı ve bölücü etkileri tamamen önlenmiş değildir. Öte yandan lâfta keskin sosyalistlik, eylemde pasiflik ve statükoculuk ve sert rüzgârlar estiğinde yılgınlık biçiminde tezahür eden oportünizmin (ki, bunun da gerçek sosyalizmle hiç bir ilişkisi yoktur) sonuçta millîci safları zayıflatan etkileri de tam olarak giderilmiş değildir. Onun için ideolojik alanda da fikir ve kavramlara tam bir açıklık kazandırabilmek için, bilimle ve Türkiye'nin gerçekleriyle bağdaşan biricik tez olan Millî Demokratik Devrim tezinin en derin anlamıyla kavranmasını ve benimsenmesini sağlamak için bu gibi sapmalara karş şimdiye kadar vermiş olduğumuz başarılı ideolojik mücadeleyi sürdürmeliyiz. Devrimcilerin davasını sulandırma ve yozlaştırma yolundaki çabalara olduğu gibi, bizi lâfta keskin solcu eylemde pasifliğe yöneltme şeklindeki baltalama çabalarına ve provokasyonlara karşı da kesin ve tavizsiz bir tutum benimsemeliyiz. Ciddî devrimci odur ki, yumuşak konuşur, ama eylemde sertleşmesini bilir.

İŞBİRLİKÇİ sınıflara karşı olan bütün millîci güçlerin tek bir devrimci safta omuz omuza durmalarının bir ölüm - kalım meselesi olduğu gerçeği artık iyice anlaşılmıştır. Düne kadar bir yandan sosyalist eylemi parlamentarizm sınırları içine hapsetme yolunda çaba harcarken, şehir ve köy emekçilerini bilinçlendirme ve örgütlendirme yolunda, genç militan kadrolarını eğitme yolunda hiç bir şey yapmazken, öte yandan emperyalizm + işbirlikçi sermaye + feodal ağa takımı üçlü ortaklığının tahakkümü altında bulunan Türkiye'nin artık sosyalist devrime hazır olduğu yolunda gülünç ve saçma iddialar ileri sürenler bile, Demirel iktidarının iç savaş kışkırtıcılığı niteliğindeki faşistçe tertipleri karşısında tutumlarını değiştirmek zorunluluğunu duymuşlardır. Böyleleri, uzun süreden beri gerçek devrimciler tarafından savunulan Devrimci Güç Birliği tezine karşı olumsuz tutumlarını değiştirdiklerini bir öz eleştiriyle bildireceklerine, yeni bir fikirmiş gibi «Anti-Faşist Cephe» sloganını ortaya atmaktadırlar. Devrimci Güç Birliği nitelik bakımından bir Anti-Faşist Cephe'den başka bir şey değildir. Ancak, Anti-Faşist Cephe kavramı, dolaylı olarak bir statükocu anlam taşır. Oysa bugüne kadar açıklandığı kadarıyla Devrimci Güç Birliği hem faşizmle mücadeleyi hem de Millî Demokratik Devrim doğrultusunda mücadeleyi ifade eden bir terimdir.

DEVRİMCİ Güç Birliği'ni fikirden eyleme geçirme yolunda çabalar harcanmıştır Türkiye'de. Bir Dev-Güç kurulmuştur. Ve Dev-Güç, bir 29 Nisan'ı anma töreni gibi, çok önemli eylemlere girişmiştir. Bundan ötürüdür ki, Dev-Güç'teki devrimci unsurlar, işbirlikçi çevrelerin en ağır hücumlarına hedef olmaktadırlar. Aynı biçimde, Dev-Güç sözde solcu oportünistlerin de saldırı ve baltalamalarına uğramıştır.

Henüz emekçi yığınlara örgüt bağlarıyla bağlanma ve bu yığınlara dayanma bakımından önünde yapılacak pek çok iş olmakla birlikte, Dev-Güç bugünkü haliyle de bütün devrimci örgüt ve çevrelerin altında barınabilecekleri bir çatı niteliğini taşır. Bu çatı altında tüm millîci güçler toplandıkları takdirde, şimdiki bölünme, her kafadan bir ses durumu sona erecektir; ve milliciler cephesi Millî Demokratik Devrim doğrultusundaki ağırlığını tarihî gelişmemize koyabilecektir.

İki şık vardır: Ya millîci görevimizi yerine getirmeye azimli devrimciler olarak Devrimci Güç Birliği içinde mücadele etmeyi başaracağız, gerici güçleri gerileteceğiz, Türkiye'nin bütün devrimci olanaklarını seferber ederek aydınlık yarınlara doğru, bağımsız ve demokratik Türkiye doğrultusunda yol alacağız; ya, dost görünüşlü düşmanların oyununa gelerek bugünkü bölünmüş durumumuzun sürüp gitmesine izin verme gafletine düşeceğiz ve biz geriliyerek alanı karşı-devrimci güçlere terkedeceğiz, ve Türkiye'de Amerikan emperyalizminin işbirlikçisi sermayedar ve mütegallibe çevreleri özledikleri faşist diktayı kuracaklar ve Türkiye'yi tam bir karanlığa gömecekler.

Dev - Güç çatısı altında birleşelim!

TÜRK SOLU

olaylar

Memleketin, Amerikan emperyalizminin bir sömürü alanı olarak kalmasından yana olanlar, yalnız iş gücünün değil, kadınlarımızın, kızlarımızın etlerinin de para karşılığında satışa çıkarılmasını olağan karşılayan bir anlayışın savunucusudurlar. Onlar bu anlayışlarının 6. Filo'ya karşı misafirperverlik maskesi altında halkoyuna da benimsetme çabasındadırlar.

Montaj sanayiinin kılıfı yırtılmıştır

Sanayileşmenin seviyesi ve sınaî mamûllerin ihracat hedefleri bakımından iktidarın kendi güdük programını bile gerçekleştiremediği ortadadır. Montaj sanayii politikasının ise ipliği pazara çıkmıştır. Bütçe görüşmelerinde bu noktaları eleştiren muhalefete Sanayi Bakanı Mehmet Turgut, yine montaj sanayiini savunarak dehşetengiz cevaplar veriyor. Bakan, bağımsız ekonomi diye bağıranların kendilerinin bağımsız olmadıklarını, şu veya bu yoldan kollektivizme zincirlerle(!) bağlı olduklarını söylüyor. Ve başlıyor kökü dışarda montaj sanayiini övmeye. Bağımsız Sanayi tartışmaları batıda terkedilmişmiş,

bu fikirlerin yanlış olduğu anlaşılmışmış. Montaj sanayiinde döviz tasarrufumuz yüzde 59'a çıkmıştır.

İşbirlikçi bir iktidar mensubunun komisyonculuk mantığı ile çizdiği montaj sanayiciliği konusunda devrimcilerin yargısı kesindir ve herkesçe bilinmektedir. Geçen hafta montaj sanayiciliğini mahkûm eden yeni bir ses yükseldi. Ankara Sanayi Odası yayınladığı bir broşürde, büyük bankalar ve iktisadî devlet teşekküllerinin yabancı sermaye ile ortaklıklar kurarak gelişmekte olan yerli sanayi kollarını tahrip ettiğini ve Türkiyenin endüstrileşmesini tıkadığını belirtmektedir.

Raporda kalkınmanın ancak Makine sanayiine önem verilerek yapılacağına değinilmekte, şöyle denilmektedir :

«Kalkınma için endüstri formülünün uygulanabilmesi için makine imalât yapımı sektörüne kalkınma plânlarında mümkün olan en büyük ağırlığın verilmesi lâzım gelir. Makine yapımı sektörü gelişmedikçe endüstrileşme hareketini başlatmak güç olacak ve kendini bütünleyen endüstri seviyesinin gerçekleşmesi imkânsız hale gelecektir. Makine imalâtı sanayii ile, teknoloji ithalâtı önlenebilir. Maliyeti düşüren üretim metodları yurt içinde gelişebilir ve Ortak Pazarın rekabeti karşısında iktisadî benliğimizi korumak imkânı doğar. Batıya anahtar teslimi fabrika sipariş etmekten kurtulmanın etkin yolu, makine imalât sektörüne verilen önemle ilgilidir.»

Ankara, İstanbul, Kayseri, Bursa, İzmir, Adana Sanayi Odaları «Türkiye Sanayi Odaları İşbirliği Teşkilâtı» nı 21 Şubatta kurmuşlardır. Kurulan örgüt, 5590 sayılı «Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu» nun tâdili konusunda çalışmaya ve «Sanayi Odaları Birliği» nin kurulması için yoğun çaba göstermeğe başlamıştır.

Demirel'in demeci

Demirel'in Associated Press Ajansı Ankara muhabirine verdiği demeç, 25 Şubat tarihli gazetelerin baş sayfasını iri puntolarla kaplamıştı. Demeç esas olarak Türkiye'deki son anti-emperyalist hareketlere değiniyordu. Demirel'e göre Amerikan halkı «anlayışlı» olmalıydı. «Karışıklıklar küçük bir solcu grup tarafından» çıkarılmaktaydı. Bunların amacı «Türk-Amerikan ilişkilerini zedelemek» ti.

Sanki Türkiye'deki anti - emperyalist hareketler, Amerikan halkına karşıymış gibi Demirel onlardan anlayış bekler. Bu kaba, tipik bir Amerikanvarî yalandır. Bütün yazılanlar, çizilenler, meydanlarda söylenenler, dövizlerdeki sloganlar hareketlerin Amerikan halkına karşı değil, dünyamızı yaşanmaz hale sokan, elleri kanlı Amerikan emperyalistlerine ve onların yurdumuzdaki işbirlikçilerine karşı olduğunu kanıtlamaktadır. Ne Amerikan emperyalizmi, Amerikan emperyalistlerinin yurdumuzdaki işbirlikçileri, Türk halkı demektir. Ve iki halk arasındaki gerçek dostluğun kurulması ancak emperyalistlerin ve işbirlikçinin bir daha geri dönmemek üzere alaşağı edilmesiyle mümkündür.

DEMİREL

Demirel farkındadır ki kendisini Amerika lânse etmeseydi, finanse etmeseydi ne AP başkanlığını, ne de hüükümet başkanlığını aklının ucundan bile geçiremezdi. Yine Demirel farkındadır ki, Amerikan emperyalizminin çıkarlarını sadakatle savunmazsa gittim gider. Ne seçimle, ne faşizmle iki gün bile tutunamaz. Demeç bu gerçeği bütün çıplaklığı ile yansıtmaktadır.

Demirel yeni gelen Nixon'a demek istiyor ki olayların yüzde 53 ünü benim partim alıyor. Size karşı olanlarsa ancak yüzde 2,7 sini. Johnson gibi siz de beni tutmakta devam ederseniz bu hikâye böylece devam eder, gider. Millî Birlik Grubu'ndaki, Ortanın Solu'ndaki, BP deki, hattâ AP içindeki anti - emperyalist gelişmeleri büyük bir titizlikle hasıraltı etmektedir Demirel.

Demirel, demokrasinin sonunda «Ankara ile Washington arasında herhangi bir tartışma ve anlaşmazlık bulunmadığını söylüyor. Peki, ABD ile milletten gizlenerek yapılmış olan ikili anlaşmalarda da bir anlaşmazlık yok mudur? Bu konudaki 1 yılı aşan müzakerelerden ne sonuç alınmıştır? AP iktidarı neyi istemiştir, ABD nede ısrar etmiştir? Ordumuzun başında buulnan Amerikalı general konusunda da Washington'la AP iktidarı anlaşma halinde midir?

Türkiye'de özellikle Ankara'da ikili anlaşmalar konusunda, Millî Ordu konusunda, yabancı generallerin ordumuzun kumanda mevkilerinden uzaklaştırılması konusunda, Amerikan üslerindeki füze rampaları konusunda, yabancı sermaye kanunu, millî sanayi konusunda olsun, Demirel'in ABD ile canciğer kuzu sarması tutumuna hiç de uymayan 27 Mayıs öncesi gerilimin işaretlerini taşıyan gelişmeler vardır. Demirel, Amerikan emperyalizmi ile olan yakınlığını böylesine uluorta bir kere daha ortaya koyarak kendisini tutanlara olsun moral kazandırma çabasındadır.

Yine 6. Filo

6. Filonun Mart sonunda tekrar geleceği söylenir. Benzeri olayların tekrar çıkacağı da besbelli. 6. Filonun limanlarımıza demirleyip, gemilerde tatmin etmeye imkân bulamadıkları ihtiyaçlarının kolaylıkla karşılanmasından yana olan ve nüfus kâğıdında TC yazılı cibilliyetsizler de kuşkusuz vardır içimizde. Bunlar, kendilerini gizlememektedirler. Halkoyumuz bunları aşağı yukarı bilmektedir. Henüz tanınmamış olanlar da 6. Filonun ziyaretlerine hararetle taraftar olanlara başvurup kişiliklerini saptamalıdırlar, diye düşünürüz. Bir yolunu bulup, ilgililer bu cibilliyetsizleri yanlarına aldıkları kadınlar ve kızlarla 6. Filo gemilerine çıkarmalıdırlar. Artık orada karşılıklı olarak göbek mi atacaklar, birbirlerinin iç çamaşırlarını mı değişirler, ne halt ederlerse ederler, bizleri ilgilendirmez. Halkımızı, çoluk çocuğumuzu, böylesine çirkin işlere bulaştırmaya, hangi sandıktan çıkmış olursa olsun, hiç kimsenin hak ve selâhiyeti yoktur.

Almanya'da olsun, Japonya'da olsun babaları belli olmayan ve hiç te kendilerine benzemiyen sivri kafalı bebeklerin sayılarının hızla çoğalması bu ülkelerin işbirlikçilerini bile derin derin düşündürmektedir.

Memleketin, Amerikan emperyalizminin bir sömürü alanı olarak kalmasından yana olanlar, yalnız iş gücünün değil, kadınlarımızın, kızlarımızın etlerinin de para karşılığında satışa çıkarılmasını olağan karşılayan bir anlayışın savunucusudurlar. Onlar bu anlayışlarını 6. Filo'ya karşı misafirperverlik maskesi altında halkoyuna da benimsetme çabasındadırlar. Ve işin tuhaf yanı halkımızın en mütaassıp çevrelerile ittifak peşindeler.

Bu durumda biz, yılmadan, gerçeği geniş kitlelere anlatmak zorundayız. Bu yolda başarı sağladığımız oranda, mancınıklar vatanseverleri değil, vatan satıcılarını hedef alacaklardır.

Emperyalizmi lânetleyen Atatürk gençliğine ve onunla birleşen gerçek milliyetçilere «Moskova'ya» diye bağırıyorlar, 6 ncı Filo'nun yurdumuza sık sık gelmesini isteyenler, 6 ncı Filonun erlerine, subaylarına mutlaka birşeyler ikram etmek isteyenler bir gemiye doluşup Akdeniz'e açılsalar ve ikramlarını orada yapsalar da Türk topraklarını kirletmeseler artık.

• olaylar

DDD Ankara Şubesinin Bildirisi

16 Şubat Pazar günü de Tarih, onu düzenliyenlerin yüzkaraları arasına kaydetti.

Amerikan 6 ncı Filosunun limanlarımıza her demirleyişinde bir iki şehit veriyoruz. Gittikçe büyüyen, yaygınlaşan protesto mitinglerini, yürüyüşlerini filo duymamazlıktan geliyor ve ziyaretlerini daha da sıklaştırıyor. Hakim çevrelerin gösterdiği işbirliği Waşhingtonda övülürken yerli işbirlikçilerin gayreti büsbütün artıyor. Camilerde siyasi namazlar kılınıyor. İşin içyüzünden haberi olmıyan bilinçsiz vatandaş kışkırtılıyor. Dini mübin uğruna cihat çağrıları iktidarın himayesine mazhar gazetelerde büyük başlıklarla yayınlanırken din adamı kisvesine bürünmüş derviş vahdetiler, ibadet için camilere toplanmış halkı alabildiğine tahrik ediyor ve kanunlara uygun olarak izni alınıp düzenlenmiş bir yürüyüşün üzerine, önceden hazırlanmış taşlar, sopalar, bıçaklar ve usturalarla saldırtıyor. Vedatla Atilanın ölümlerinin üstünden daha bir yıl geçmeden iki şehit daha ve yüzlerce de yaralı. Toplum polisi tarafından sis ve ses bombaları atılarak büyük kütleden ayrılıp Taksim meydanına, saldırganların kucağına teslim edilen bin kişi üzerinde yapılmış canavarca katliâm.

Emperyalizmi lânetleyen Atatürk gençliğine ve onunla birleşen gerçek milliyetçilere Moskovaya diye bağırıyorlar. 6 ncı Filonun yurdumuza sık sık gelmesini isteyenler. 6 ncı filonun erlerine, Subaylarına mutlaka birşeyler ikram etmek istiyenler bir gemiye doluşup Akdenize açılsalar ve ikramlarını orada yapsalar da Türk topraklarını kirletmeseler artık.

Ankara'da, İzmir'de, Adana'da, Konya'da, Bursa'da, Osmaniye'de, Trabzon'da ve sık sık İstanbul'da tekrarlanan oyunların içyüzünü halk yavaş da olsa anlamağa ve uyanmağa başladı. Amerikan sömürü çevrelerinin ve yerli işbirlikçilerinin hesabı, halkın uyanmasından evvel devrimci yurtseverleri ezip sindirmek veya bir kardeş boğazlaşmasında, karşı devrimcileri silahlandırıp yabancı sömürgeye karşı çıkan güçleri iyice ezdirmek ve Anayasayı tamamile rafa kaldırmaktır. Sömürü düzeninin devamını istiyenler açık rejimden hoşlanmıyorlar.

Zonguldakta işçileri şehid edenlerin, Vedadı linç edenlerin siyasî bir partinin resmî toplantısını basıp yöneticileri sokaklarda sürükleyenlerin. Adalete teslim edilmemeleri saldırganların cesaretini arttırmış, Komünizmle mücadele adı altında kaba kuvvet saldırıları tertipleyen derneklere çoğunluk oyuyla hazineden yardımlar yapılmış, Anayasa düşmanları himaye edilmiştir. Yurt sathında oynanan oyunların, Amerikan kaynaklarından, yabancı petrol şirketlerinden ayrıca beslendiğinin, C.İ.A.'nın yurdumuzda kardeş kavgalarını düzenleyip körüklediğinin delilleri günden güne çoğalıyor. Toplum polisi, halk ve gençlik düşmanı bir örgüt haline getirilmiş, emniyet kuvvetleri arasında da farklı ve imtiyazlı muamele gördüğü, hertürlü fikir hareketinin ve Millîci davranışın karşısına çıkarıldığı için sevilmiyen, istenmiyen ve günün birinde kaldırılması gereken bir duruma düşürülmüştür. Anayasanın teminata bağladığı Özgürlüklerden ve açık rejimden hoşlanmıyanlar Anayasadan kurtulmanın ve sömürü düzenini sürdürmenin çarelerini aramaktadırlar.

Bunda olaylardan, ölü ve yaralılardan, karakollarda gençliğe reva görülen işkencelerden, tutuklamalardan sonra hâlâ ne Komer geri çekilmiş, ne 6 nci filo personelini ferahlatıcı başka Akdeniz limanları aranıp filonun Türkiyeye gelmesi önlenmiş ve ne de hâlâ milletten gizli tutulan ikili anlaşmalar halka açıklanmıştır. Yurdumuzu 32 milyona mezar yapma tehlikesi taşıyan üsler, hertürlü kontrol dışında faaliyettedir.

Bütün bu şartlar altında biz; Parti ve eğilim farkı gözetmeksizin yurttaşlarımız tek safta toplanmıya çağırıyoruz:

— Amerikan Emperyalistlerini yurdumuzdan atalım ve dış sömürü düzeninin yardakçı işbirlikçilerini zararsız hale getirelim.

— Anayasaya Milletçe bekçilik edelim onun emrettiği Demokrasiyi Toprak reformunu, Sosyal Adalet ilkelerini gerçekleştirelim.

— Bir avuç işbirlikçiyi ve halk düşmanını maskelerini indirip gerçek hüviyetleriyle halka tanıtalım. Yurdumuzun gelişip ilerlemesine engel olan bölücü ve gerçek dışı akımlara karşı uyanık olalım.

— Hafızayı beşerin nisyan ile malûl olmadığını isbat ederek kaba kuvvet saldırılarını düzenliyenleri, kardeşlerimizi ve yavrularımızı boğazlayanları biz de takib edip mutlaka Adaletin pençesine teslim edelim ki bir daha kimse, hiçbir menfaat karşılığında veya kandırılarak bu tür aşağılık suçlara cür"et edemesin.

MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİMİ TAMAMLANMIŞ TAM BAĞIMSIZ TÜRKİYEYİ YARATMAYA KATKIDA BULUNAN GERÇEK MİLLİYETÇİLER BİRLEŞİNİZ.

DEMOKRATİK DEVRİM DERNEĞİ ANKARA İL BAŞKANI

Adana Olayları hakkında rapor

Demokratik Devrim Derneği Adana şubesi şube başkanı Şükrü Tekbaş imzasıyla, Genel Merkeze bir rapor göndererek son Adana olayları hakkında bilgi vermiştir. Adanadaki olaylara ışık tutan raporda:

«Derneğimiz Adana Şubesi, Devrimci Yapı İşçileri Sendikası, Tarsus Fikir Kulübü, Tarsus Yüksek Tahsil Talebe Cemiyeti ve Adana Toplumcular Derneği adlı kuruluşların ortaklaşa destekledikleri Emperyalizme karşı «Tam bağımsız Gerçekten Demokratik Türkiye» miting ve yürüyüşü, (16. 2. 1969 tarihinde) A.P.'liler ve onların yan örgütü bir takım gerici dernekler tarafından sabote edilmiş, üyelerimizden Necati Aykaş, Tertip komitesinden Selahattin Uyar, diğer örgütlerden iki arkadaş saldırganlar tarafından dövülmüşlerdir. Miting ve yürüyüş gününden bir gün önce A.P. taraftarı bir gazete tarafından (Vatandaş) devamlı aleyhimize neşriyat yapılmış ve bu mitingi tertipliyenlerin kızıl bayrak çekecek oldukları yazılarak A.P.'lileri bu mitinge saldırmaya teşvik etmiştir.

Olaylar sonunda miting tertip komitesi mitingten vazgeçmek zorunda bırakılmışlardır. Saldırganlar daha sonra «Yaşasın Amerika, yaşasın 6. Filo» diye tempo tutmuşlardır» denilmektedir.

Kanlı pazarın sabahı Dolmabahçe Camiinde namaz kılmak için toplanmağa başlayanlar.

AÇIKLAMA

Teknik nedenlerden ötürü Rıfat Ilgazın yazısını bu hafta yayınlıyamadık. Okurlardan özür dileriz. Geçen sayıda 15. sayfada yayınlanan Bağımsız Türkiye adlı şiir, Aşık Hüseyin Çırakman'a aittir. Bildirir, özür dileriz.

Taksim Olaylarının yankıları devam ediyor

Kanlı Pazar'ın yankıları devam etmektedir. Bu arada yöneticilerin sorumsuz ve gerçek dışı beyanlarına karşı TMGT Merkez Yürütme Kurulu üyesi Nusret Selen bir basın toplantısıyla aşağıdaki cevabı vermiştir:

KANLI PAZAR adı ile tarihimize geçecek olan, 31 Mart'tan farksız 16 Şubat 1969 gününün ızdırabını, TÜRK GENÇLİĞİ olarak duymaktayız.

ÖN HAZIRLIKLAR

6. filonun limanımıza geleceği tarih belli olduktan sonra, İstanbul Valisi Sayın Vefa Poyraz, Gençlik ve Öğrenci örgütleriyle bir toplantı düzenleyerek, kanunlara uygun hareket edilmesini, hatta yasal protesto hareketlerinin destek göreceğini belirtmişti. Onun üzerine kendisine şu soruyu sormuştum.

— 6. Filonun her gelişinde ülkemiz huzursız olmaktadır. Bundan böyle de, iki ayda bir geleceği belirtildi. Acaba Türkiye'nin iki ayda bir böylesine huzursuzluklara tahammülü var mıdır? Aldığımız klişe cevap; «Dostlarımızın her zaman gelebileceği idi. Zaman kimin haklı olduğunu göstermiştir.

OLAYLAR

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na göre gösteri yürüyüşü yapan Devrimci Milliyetçi gurup ,Taksim Meydanı'na kadar normal olarak gelmiştir. Aynı kanuna göre, yürüyüşün güzergâhı önceden tayin ve ilân olunur. İdare bu alanda ayrıca bir güzergâh gösteremez. Buna rağmen kanunî mitingçiler Opera Binası ve Osmanlı Bankası'nı takip ederek anıta doğru, polisin alanı daraltmış olmasından dolayı dar bir şerit halinde ilerlemişlerdir. Polis, Gümüşsuyu yokuşunu yürüyüşçülerin tamamının meydana dolmasını beklemeden kapatmıştır. Böylece büyük kütle olaylardan habersiz kalmıştır. Ondan sonra Opera binasının arkasında üslenen gericilerin saldırısına uğrayınca durumu anlayabilmişlerdir.

Bu arada İnönü Gezisi'nin merdivenlerinde ve önündeki kaldırımlarda mütecanis bir kalabalığın iki sıra polis kordonu ile kuşatılmış olduğu görülmüştür. Sonradan öğrendiğimize göre, havanın güneşli olmasından yararlanan halk, devrimcilerin alana girdiği andan çok evvel Tarlabaşı ve Sular tarafına doğru dağıtılmış bulunuyordu. Gezide namaz kılan ve saldırıda bulunan topluluk bazı idiaların aksine mütecanis bir topluluktur. Eğer aynı yerde Devrimci Milliyetçiler bulunsaydı ve kanunî yürüyüş yapan sahte müslümanlara saldırmak için toplanmış olsalardı, mutlaka 171 sayılı Kanun polis tarafından tastamam uygulanır ve dağıtılırlardı. Kaldı ki, 10 Şubat günü Atatürk Anıtı'na TMGT çelenk koyarken önce polis izin vermemiş ve sonradan protesto mahiyetindeki çelengimizi anıttan çalmıştı. Ayrıca Atatürk anıtlarına çelenk koymanın izne tabi olmadığını belirtmek gerekir.

Kanunî yürüyüşçüler anıt etrafında dolanmalarını daha tamamlayamadan, gericiler tarafından hücuma uğramıştır. HARBİYE İSTİKAMETİNE DOĞRU YÖNELME VARİT DEĞİLDİR. VEFA POYRAZ GERÇEKLERİ SÖYLEMEMEKTEDİR. Fotoğraf ve filimlerle tesbit edildiği üzere, toplum polisi cinayet şebekesi ile beraber devrimci guruba saldırmış, onların dövülmelerine meydan vermiştir ve hatta yardımcı olmuştur. Vefa Poyraz, bu durumda dahi polisin görevini mükemmelen yaptığını söylemek suretiyle, cinayet şebekesinin manevî destekçisi, suçluların koruyucusu durumuna düşmüştür .

Saldırganlar 6. Filoya yaranmanın sevinci içinde

Bir de, «AMERİKA DEFOL» diye yazılı olan pankartların ve el kol hareketlerinin gezideki kalabalığı tahrik ettiği konusunda gülünç bir iddia mevcuttur. Yasa sınırları içinde Amerika'yı protesto mitinginde her halde «WELCOME» diyen bi rpankart taşınamazdı. Kaldı ki, ATATÜRK'ün Türkiye Cumhuriyetini emanet ettiği TÜRK GENÇLİĞİ'nin nereden gelirse gelsin, emperyalizme karşı tavır takınmaması beklenemez. Bu vatan bizlere yabancılara genelevlik yapalım diye emanet olunmamıştır.

SONUÇ

1 — İstanbul Teknik Üniversitesi'ne saldırıda bulunan guruplar hakkında ne gibi soruşturmalar yapılmaktadır? Mütecavizler niçin olay anında yakalanmamıştır?

2 — 14 Şubat cuma gününden beri kanunî mitinge fiilî saldırı yapılacağı, mitingçilerin ezileceği açıkça söylendiği ve yazıldığı halde bunlar hakkında takibat var mıdır?

3 — Vefa Poyraz'ın demecinde «KORUMA KORDONU» sözü, saldırganların mevcudiyetinin önceden bilindiğinin kesin itirafıdır. Ayrıca olay günü sürekli telsiz irtibatının olduğu belirtildiği ve saldırı yapılacağı açık olduğu halde, 171 sayılı kanuna göre, kanunsuz kalabalık niçin dağıtılmamıştır.

4 — Kanlı olayların yaratıcısı kişiler ve kuruluşlar hakkında ne gibi soruşturmalar yapılmaktadır. Özellikle, İlim Yayma Cemiyeti'nin fahri üyesi Vefa Poyraz'ın bu husustaki açıklamaları merakla beklenmektedir.

5 — Ortada mağdur durumda kalan dul bir kadın ve iki yetim yavru mevcuttur. Bunların geleceğinin garantisi bakımından ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

6 — Polis suçluları yakalayacağı yerde, canını kurtarmak isteyen halka niçin saldırmıştır, kanunî mitinçilerin ezilmesine niçin müsamaha etmiştir?

Anlaşılmaktadır ki, Vefa Poyraz cinayet şebekesinin elebaşıları ve tahrikçileriyle birlikte, 6. Filonun kanun çerçevesi içinde de olsa protesto edilmesinden rahatsız olmuşa benzemektedir.

«KANLI PAZAR» ın hesabı Mahkeme-i Kübra'da bile verilemez. Bu hesabı, bu dünyada TÜRK HALKI demokrasinin koşulları gereğince bir gün MUTLAKA SORACAKTIR.

Nusret Selen
TMGT Merkez Yürütme Kurulu Üyesi

ve kurbanları. Henüz 15 yaşında bir lise talebesi. Sinemadan çıkmış eve dönerken kan içinde.

Vietnam'da zafere doğru

Şu ana kadar gelen haberlere göre, Kurtuluş cephesi taarruzu, geçen yılki Têt taarruzu boyutlarına erişmiş değildir. Fakat 72 hedefe birden aynı anda ve başarıyla hücum ederek, Ulusal Kurtuluş Cephesi, gücünü ve ülkenin gerçek sahibi olduğunu, dünyaya, bir kere daha ispatlamıştır.

Vietnam'da, Tet yeni yılı için verilen 7 günlük «ateş kes» in bitmesiyle beraber, Ulusal Kurtuluş Cephesine bağlı birlikler büyük bir taarruza geçtiler.

Ülkenin Güney kesiminde 72 şehir, kasaba ve askerî tesisi roket ve havan ateşine tutan vatanseverler, Amerikan ve Güney Vietnam birliklerini ağır kayıplara uğrattılar. Başkent Saygon da bu şehirlerin arasındaydı. Başkanlık sarayı ve Amerikan Büyükelçiliği yakınlarına mermiler düşüyordu. En şiddetli hücumlardan biri de Da Nang şehrine ve Amerikan deniz piyade üssüne karşı yapılmıştı. Üssün cephaneliği isabet almış, patlamalar ve yangın ortalığı cehenneme çevirmişti. Kayıplar hakkında yapılan resmî açıklamalar yine gülünçtü. Bir yerde 10 Amerikalı ölmüşse mutlaka 100 küsur Vietnamlı yurtsever öldürülmüştü. Oysa yine bir Amerikan askerî sözcüsünden naklen Haber Ajansı, iki gün içinde 900 Amerikalının öldürüldüğünü bildiriyordu.

Kurtuluş Cephesinin hücumu, Saygonlu generalleri yine talihsiz bir zamanda yakaladı. Bir gün evvel Kukla Thien, Paris barış görüşmeleri için: **«Savaş alanında kazandıklarımızı konferans masasında kaybetmemiz için hiçbir sebep yok»** diyerek esaslı bir demeç vermişti. Yardımcısı Kao Ky ise, Paris hava alanında, **Kuzey Vietnamın saldırısı durmazsa Güney Vietnam, müttefikleri ile birlikte, tekrar Kuzeyi bombalamaya başlayabileceğini** açıkladı. Böylece Parislilere gülecek bir şey daha çıktı.

Şu ana kadar gelen haberlere göre, Kurtuluş Cephesi Taarruzu, geçen yılki Têt taarruzu boyutlarına erişmiş değildir. Fakat 72 hedefe birden ayni anda ve başarıyla hücum ederek, Ulusal Kurtuluş Cephesi, gücünü ve ülkenin gerçek sahibi olduğunu, dünyaya, bir kere daha ispatlamıştır.

Kurtuluş Savaşçıları hücumda

— BİR AMERİKAN SUBAYININ İFŞAATI —

A.P. Ajansının 21 Şubat tarihli bir haberi, nedense, bizim «ifşaat» meraklısı Babıâli basınından gerekli ilgiyi görmedi. Bu habere göre, Amerikan ordusu subaylarından teğmen Francis Reitemeyer, 6 sayfalık bir dilekçeyle Baltimore mahkemesine başvurarak **«askerî mecburiyetlerinden muaf tutulmasını» istedi.** Genç teğmen gerekçe olarak, Fort Holabird İstihbarat subay okulunda «öğretmenlerin» kendilerine, Vietnamlı sivil halka uygulanacak «en aşırı işkence usullerini» öğretmekte olduklarını ileri sürüyordu.

Kendisine, «küçük köylerde imkân bulduğu kadar Vietkong veya vietkong sempatizanı insanı takip, yakalama ve öldürmekle yükümlü 18 ücretli askere nezaret etmek» görevi verilmişti.

Teğmenin açıkladığına göre birgün öğretmenlerinden biri kendisine «ücretli askerlerin bir küçük köy halkına örnek olsun diye yakaladıkları bir sivili öldürüp vücudunu küçük parçalara böldüklerini» anlatmıştı. Başka bir gün bi diğer öğretmen ise derste «bataklığa saklanmış çetecilerin bombalar patladıkça nasıl havaya uçtuklarını» anlatmış ve şöyle eklemişti: «Siz şimdi kasaplık gibi gelir ama Viet'lerin havada balıklar gibi sıçradığını görmek çok hoştu doğrusu...»

İşte «hür dünya» savunucuları böyle eğitiliyordu. Ve barbarlık, basit Amerikan vatandaşının kabul edemiyeceği ölçülere varmıştı artık...

Tam bağımsız Vietnam için

Savaş halkın savaşıdır.

Her yabancı sermaye kuruluşu, Anadolu'ya ve büyük şehirlerine aracılarını yaymakta.
Petrol firmaları, lâstikçiler, montajcılar bu yolla bir aracı şebekesi kuruyorlar.
Anadolu'da bu aracılar, tefecilerle elele vererek, yeni düzenin köy imamları ve cahil vaizlerle ilişkisini kuruyor.
Yabancı sermayenin tefeci, aracı ve cahil din adamlarıyla kurduğu bu alt yapı ittifakı, karşımıza yobazlığın hortlaması şeklinde soyut bir olay gibi çıkıyor.

1969 Bütçesi Anayasaya aykırı

Adalet Partisi İktidarında Sanayiimiz hammadde ve işletme malzemesi bakımından son derece geniş bir ölçüde dışarıya bağlı kılınmıştır. 1968 programına göre İmalât Sanayiindeki ithalât ihtiyacı son senelerde şu şekilde gelişmiştir:

— 1967 de (Fiilî İthalât Rakamı) : 5.572,3 milyon lira

— 1968 de (Tahmin rakamı) : 6.305,1 milyon lira

— 1969 da (Program rakamı) : 7.001,7 milyon lira.

Görüldüğü gibi sanayiimizin ithalât ihtiyacı 1967 den 1968 e % 13.2 ve 1968 den 1966 a % 11 oranında artmıştır. Denilebilir ki, bir sanayi gelişirken tabiatiyle onun yanında ithalât ihtiyacı artabilir. Fakat Türkiyede olan bu değildir. İthalât ihtiyacının artışı sanayideki kalkınma hızından çok daha fazla olmuştur. İmalât sanayiinin üretimi 1967 den 1968 e % 12,4 orttığı halde, ithalât ihtiyacı % 13,2 oranında artmıştır. Bunun gibi, 1968 den 1969 a plânlanan üretim artışının % 10,2 olmasına karşılık ihtiyaç gösterilen ithalât artışı % 11 dir. Görüldüğü gibi sanayileşmemiz herhangi bir geçmişte gerçekleşen maddelere uymuyor. İthalât ihtiyacı sanayi ilerledikçe artıyor. Çünkü ilerleyen sanayi değil aracılıktır.

GÜVENDİĞİMİZ DALLAR BİLE

Dış ülkelerle yarışabileceğimizi sandığımız sanayi dallarında bile, ayakta kalmamız büyük döviz açıklarıyla mümkün oluyor. Örneğin dokuma endüstrisini ele alalım. Bu dalda 1967 de 1968 e ithalât ihtiyacı % 12,1 artarken ihracatta artış yerine % 6,3 bir azalış olmuştur.

RAKAMLARA GÜVENELİM Mİ?

Kaldı ki, biz bazı rakamların doğruluklarından ve ithalât ihtiyacını tam yansıttığından güvenli de değiliz. Çünkü yatırım maddesi olarak ithalât istatistiklerine giren bir çok kalemler aslında tüketim malları üretimine gittiği halde ilgili rakamlar arasında yer almakta. Diğer taraftan Plân'daki yatırım tanımlalmaları başka, dış Ticaret istatistiklerinde ise bir başka...

Ama daha önemlisi 1969 Programında görülen ithalât ihtiyacına ait rakamlar eldeki bilgilere uymuyor. Buna bir örnek olarak, karayolu Taşıtları Montajına ait rakamları gösterebiliriz. 1968 programının 61 No. lu tablosunda karayolu Taşıtları İmalât Sanayiinde 1967 de gerçekleşen ithalâtın 370 milyon lira olmasına karşılık, 1968 de 314,7 milyona düştüğü belirtilmiş. Bunu gerçek olarak kabul zor.. Çünkü 1967 de Taşıt Montajı için 19 ve 20 nci kotalarda 2,5 milyon dolara 21 nci kotada ise 4 milyon dolara çıkmıştır. Bu kotalar ithalâtın montaj sanayiinde artıp eksilmediğinin en iyi ölçüsüdür. Çünkü kota ithalât dışında her montajcı canı ister ve gücü yeterse istediği kadar ithalât yapabilir. Bu nedenle montajcılar ithalât ve sonunda imalâtlarını arttırmak için bu kotaların arttırılmasını isterler baskılarını bu yolda kullanırlar. Gerçekten de böyle olmuş montaj adedini arttırmak için kotalarda montajcılara ayrılan döviz tahsisi arttırılmıştır. Her montajcı bir dolar kota ithalâtına karşılık 7-11 dolarlık ithalât daha yapar ve bunu II No. lu liberasyon listesinden gerçekleştirir. O hâlde kota ithalâtının durmadan arttırıldığı 1968 yılında, Montaj Sanayii için daha az döviz harcandığını iddia etmek olur ama, bu iddiayı kabul etmek mümkün olmaz. Dahası var, 1969 da bu montajcı kotası yarım milyon dolar daha arttırılmıştır. 1968 de döviz tasarruf oranı % 2,5 kadar arttığına göre, 1969 un ilk altı ayında bir döviz harcaması 1968 in son altı ayına göre en az 3 milyon dolar daha artacaktır. İşte böyle sanayileşlyoruz.

Bir rakam saptırılırken becerikli de olunmuyor. Lâstik Sanayiinde (taşıt ve üretim satışına çok bağlı olan bu endüstride) 1967 de döviz ihtiyacı % 57,9 artarken, traktör ve taşıt sanayiinde döviz sarfiyatının azaldığını iddia etmek için bir tek sebep olabilir: Taşıt Sanayii (Montajı) ve Traktör Sanayiinde (Montajında) yerli parçaların büyük ölçüde artması. Oysa bu artış sadece % 5 tir. O halde bu kadar açık bir saptırışı göze almanın anlamı ne?

AYIBINI SAKLAMA....

Döviz kanamasını arttıran Montaj Sanayiinin önemini hükûmet resmî belgelerde gizleme yoluna gitmiştir. Diğer ekonomi alanlarında rakamlar şişirilirken Taşıt ve diğer montaj Sanayiinde rakamlar budanıyor. Hükûmet burada gayri millî ve israfçı bir sanayiin marifetlerini istatistiklerde gizleme telâşı içindedir. Örneğin 1969 programında 1967 yılına ait kamyon üretimi 5500 olarak gösterilmektedir. Oysa bu alanda sadece birkaç firmanın bu miktarda imalât yaptığını Sanayi Bakanı ilgilileri çok iyi bilirler. Gine 1969 programında 111 sayılı tabloda 1968 üretimi 7400 olarak gösterilmiştir. Bu rakam imalâtın belki de sadece % 60-75 idir.

Montaj Sanayii yoluyla ekonomimizin dışa bağlılığı son derece büyük problemler doğurmaktadır. Elbette her endüstri ham madde ve çeşitli üretim girdileri ile dışarıya bağlıdır. Ancak bizde kurulan montaj sanayii de patenti, modeli, tekniği bakımından üretimin endüstri tröstlerine bağlılığı söz konusudur. Ve buna dışarıya bağlılıktan çok, «dışarının esiri olmak» denir. Bir örnekle durumu somutlaştıralım: Örneğin Alman Oto endüstrisinin en millî olanları da bir ölçüde dışa bağlıdır. Bazi ham maddelerini dışarıdan getirir. Ama bunu dışarıda herhangi bir alıcıdan sağlıyabilir. Kimse ona malzeme ve yedek parça sağlarken herhangi bir zorlama yapamaz. Buna karşılık örneğin bir Montaj kamyonunu düşünelim. Bu kamyonun tipi, modeli, kullanılacak malzemesi montajcıya dışardan dikte edilir. Yerli firmada herşey, asıl imalâtçının direktiflerine göre hazırlanmıştır. Bu durumda yerli montajcının hiç bir bağımsız karar alma hakkı yoktur.

SAPTIRILMANIN YENİ BİR ÖRNEĞİ: OTO SANAYİİ...

Kurulması için ilk hazırlıklarına geçilen oto sanayii ayni zamanda millî imkânlarımızın nasıl israf edildiğini göstermek bakımından da yararlı bir örnek olacaktır. 1969 programının 110 numaralı tablosuna bakıldığı zaman binek arabalarının yurdiçi tüketim durumu şöyle görünmektedir:

1967 de	3.622	Adet
1968 de	8.000	Adet
1969 da	9.000	Adet

1967 de 3622 olan tüketim 1968 de % 200 den fazla artarak 8.000 e 1969 da ise 9.000 e çıkmıştır. Bu artışı hayretle karşılamamalı. Çünkü gelir dağılımı o kadar adaletsiz ki, lüks mallarrın talebini kısıtlamak üzere çeşitli tedbirler alınmıştır. Bu tedbirlerin bir büyük kısmı binek arabalarına uygulanmıştır. Yani binek arabasına olan istek ve bu arabaların tüketimi önce bu kısıtlama tedbirlerine sonra da, içerdeki otomobil montajına bağlı olarak artıp eksilmektedir. Yoksa ekonomideki gelir artışlarına bağlı olarak değil. Bunu doğrulamak üzere 1969 programının 110 sayılı tablosunda şu şerh vardır:

«Binek otomobillerinin talep tahminleri diğerlerine göre **kısıtlanmış taleplerdir. Gerçek potanasiyel talep** 30.000 lira satış fiyatı seviyesinde 1969 için 22.000 adet olarak hesaplanmıştır». Şimdi düşünelim ki, 30-35 bin lira civarında satış yapılmak üzere FİAT ve VOLVO oto montaj fabrikaları gerçekleşmiş olsun. Bu takdirde şimdi binek arabası için sadece Anadol'-un yedek parçalarına tahsis yapılırken o vakit bir de bu montajlara para ve döviz tahsisi gerekecektir. Yurdumuzda otomobil için öyle bir bağıran ihtiyaç yoktur. Ama bu iki fabrika kurulursa yatırım malları için harcanacak on milyonlarca döviz bu lüks kullanıma gidecektir.

Montaj ve genel olarak sanayi alanında olan yukardakinin ya ayni ya da çok benzeridir. Örneğin, 1968 yılında 20 ve 21 inci kotalarda karataşıtları montajına 6,5 milyoluk tahsis yapıldığını ve her bir dolarlık kota dövizine karşılık 7 dolarlık liberasyon dövizi harcanacağını belirtmiştik. Şu hale göre Taşıt Montajına tahsis edilen döviz 6,5X8 = 52 milyon dolar civarındadır (kota ve liberasyon olarak) Hesapları yaklaşık olarak aldığımızı ve bir kısım kota tahsislerin kullanılmadığı düşünülerek % 20 bir indirim yapılsa bile tahmini döviz harcaması 40 milyon dolar civarında olacaktır. Bu harcamaya taşıtlara takılan lâstikler başta olmak üzere yerli sayılan kısımların imâli için dolaylı olarak sarfolunan dövizler dahil değildir. Bu harcamaya karşılık ancak 5-10 bin kişinin iş bulduğu bir sanayi kurulmuştur. Aslında bu taşıt araçları yapılmadan - ya da daha doğru deyimle monte edilmeden - önce kamyon ithali için yapılan döviz harcaması bunun yarısı kadar bile değildir.

BİR DE RADYO MONTAİINA BAKALIM...

Denilebilir ki, millî bir sanayi kapasitesi kurulabilmesi için bir kısa dönem böyle durumlara katlanılır. Ancak bu dönemin kısa süreceğine ait hiç bir belirti yok ortada. Örneğin eskice sayılabilecek bir montaj sanayii olan Radyo montajını ele alalım. Burada ithalât fedakârlığı yıllar sırasıyla şöyledir:

1967 Fiilî İthalât 125 milyon lira
1968 programı ithalâtı 160 milyon lira.
1969 programı ithalâtı 210 milyon lira.

1967 den 1968 e ithalât % 16, 1968 den 1969 a ise % 18 artmaktadır. (Rakamlar 1969 programı tablo 109 dan alınmıştır.)

Buraya kadar ki incelemelerimiz kurulan montaj sanayimizin millî döviz stokumuzu kemirdiğini ortaya koymuştur.

dır!

Aslan Başer KAFAOĞLU

Filo ziyaretleri de aslında alt yapıyı pekiştirmede, millîci çevrelere gözdağı verip kendi taraftarlarını pekleştirme için yapılmış birer eylemdir. Filo gelince sık sık olay çıkmasını isteme, Millî günlerde en hassas yerlere moral eğitimi adıyla sarhoş bahriyelileri çıkarma hep bu oyunun gerekleridir. Bu oyunun gerekleri olarak Taksim olayları düzenlenmiştir. Bu oyunun gerçekleri olarak Konya olayları kopmuştur.

YA MALİYETLER? ONLAR DA ATEŞ PAHASI...

Montaj sanayii aslında bir ithalât tekeli kurmak için yaratılmıştır. Türkiye'ye eskiden diyelim 10-12 marka lâstik gelirdi ithâl yoluyla. Bunun anlamı Türkiye pazarının bu sayıda firma ile paylaşılmasıydı. Şimdi üç firma montaj ruhsatı alınca ve bu ruhsat ile birlikte lâstikte imalât değerinin % 60-70 ini ithâl edince, Pazarın üçte ikisinin ithalâtı üç firmaya kalmaktadır. Gelişen ülkelerin mal ithal ihtiyacı büyük ve imkânları kıt olduğundan, ithalât ta bir nevi ekonomicilerin tekelci kârı denen mekanizmayla işlemektedir. İthalâtçılar bu nedenle - ayrı iktisat zorunluklarından doğan döviz kaçakçılığı hariç - bir tekelci kârı elde ederler. İthalât bu nedenle çok kârlı olur. Montajcılar ise tekelciler arasında daha tekelci bir duruma gelmek suretiyle daha özel bir durum kazanırlar. Bu nedenle de ancak yüksek kârlarla çalışırlar. Örneğin üç lâstik imalâtçısının ilân edilen kârları toplamı 1967 yılında 150 milyon lirayı bulmaktadır. Taşıt montaj firmalarının bir kaçının da 20-35 milyon lira vergi matrahı - yani aşağı yukarı bu kadar kâr - beyan ettikleri de keza ilân olunmuştur. Sanayi Bakanlığının tüketici ve alıcıyı korumak için koyduğu güya koruyucu fiatların bazı firmalar % 10 oranında altına inmişlerdir. Bu da Bakanlık kontrolünün sanıldığı kadar etkin olmadığını ortaya koymuştur. Eskiden 60-65 bin liraya satılan kamyonlar bugün 80-90 bin liradır.

BÖYLE SANAYİ Mİ OLUR?

Fiatların yüksekliğinde tekelci piyasa mekanizmasıyla birlikte içerde yapılan parçaların, sanayi adıyla nitelenemiyecek dağınık, teknoloji bakımından geri atölyelerde imâl edilmesinin de payı vardır. Gerçekte iki ya da üç marka veya firma ile karşılanacak talep 7-10 firma arasında paylaştırılınca, verimli çalışmaya girilmektedir. Çok çeşitli olan cihaz ve taşıt parçaları teknolojik bakımdan 100 yıl önceki koşullarda çalışan küçük atölye sahiplerine imâl ettirilmektedir. Çağdaş endüstrinin kitlesel üretim avantajından yararlanılmadığından maliyetler yükselmekte ve kaliteler düşmektedir.

DIŞARIYA KAÇAN KARAR ALMA YETKİLERİ

Aslında kapitalist olsun, karmacı olsun, sosyalist olsun, her ekonomik sistem hesap, kitap ve plâna dayanıyor 20. nci yüzyılda. Sadece bu düzenlerde plânların itici gücü başkadır. Ama bir ekonomi çeşitli şekillerde dışarıya bağlı bir hale gelince, millî bir iktisat politikası çizip izleme olanağı kalmaz. Ekonomiyi yöneten ya da ekonomiye ana yönlerini veren hâkim dış çevreler, onu kalkınamaz, kendini toparlıyamaz çarpık bir bünyeye sokarlar ve bünyeyi gitgide daha da çarpıtırlar. Yukarıdaki örnekler bu yargımızın belgeleridir.

1948 lerden bu yana ekonomimize nüfuz etmeye başlıyan dış çevreler onu doğru yoldan saptırmak için herşeyi yapmışlardır ve Türk hükûmetleri de bu çabalarda kendilerine karşı çıkmamışlar, bunu kolaylaştırmışlardır. Şüphesiz bu çarpıtma çabalarına ekonomimizin candamarları olan ulaştırma alanında da başlamıştır.

DEMİRYOLLARINA OYNANAN OYUN...

Demiryollarının yanında ona yardımcı değil, tamamlayıcı değil fakat rakip bir karayolu ağı kurulmaya başlanmıştır. Gerek inşası ve gerekse bakımı çok pahalıya malolan bu ağın gelişmesi ile yok yere karayolu taşıtlarına olan istek körüklenmiş, taşıt, yedek parça, akaryakıt ve bakım malzamesi için hiç de küçümsenmiyecek döviz harcaması dış ödeme olanaklarımızı zorlamaya başlamıştır. Tabiatıyla mal sürümü ve isteği bu suretle kamçılanınca, demiryollarının sonra da denizyollarının kurulu kapitalistleri âtıl hale getirilmiştir. Bu işletmelerin hemen hemen kasten uygulanan yanlış tarife politikaları da eklenince, Tren ve Vapurlar sadece bedavacılarla, tenzilâtçıları taşır hâle gelmiştir. Bu işletmelerin açıkları da haksız yere yurddaş kesesine el uzatılarak ya vergi, ya da para basılması yoluyla kapatılmıştır.

YENİ AMERİKAN SATINALMA VE TARAFSIZLAŞTIRMA YOLLARI

Amerikan ekonomisinin şişirilmiş reklâm yöntemleri Türk ekonomisine de girmiştir. Basın ve Yayın organları bu yöntemle bir atalete itilmiştir. Türkiye'ye yeni bir düzenin girdiğinin en iyi kanıtı her hâlde rad yo ve gazetelerle sinemalardır. Yoğun bir reklâm kampanyası ve Amerikan yöntemi gazoz kapakları piyangoculuğu, Spor-Toto ve Millî piyango'yla başlanan kader ve kumar oyunlarına yeni renkler katmıştır. Coca Cola 1969 Mercedesi piyangoya koyunca Fruko 1969 İmpala ile karşılık vermiştir. Arçelik Öztürk Serengil'e parlak reklâm filmleri çektiriyor. «Yedi canlı lâstikler», «Yolların Fatihi Otobüsler» den sabun ve ciklet reklâmlarına kadar herşey artık pahalı reklâm konusudur. Bütün bu ekonomiyi saptırıcı israflar Türk emekçisine, köylüsüne, işçisine, esnafına ve iş bulamıyanlara ödetiliyor. Amerikan yöntemi inceleme ve araştırma tesisleri buna eklenmiştir. Buralarda düzenlenen yayınlar «bilimsel gerçekler» adıyla aydın bir kütleye yayılıyor. İnceleyici ve bilim adamlarına ulüfeler dağıtılarak yeni düzenin işleyen kafası kuruluyor. İşçi Sendikaları karşısında işveren sendikaları kâlp krizlerine yakalanacak kadar görevine sadık hukuk otoritelerini sendikaların karşısına çıkıyor. Velhasıl düzenin halka sindirilmesi için elden gelen her çaba eksik edilmiyor.

Bu gürültü patırdı arasında kamyon montajı firmalarını otomobil montajı firmalarına verilen izin izledi. Otomobil montajı için Ordu Yardımlaşma Kurumunun adı bir yabancı sermaye ortaklığı ile karıştırılarak bir nevi göz yıldırma oyunu da var ortada. Ama bu firmanın arkasından bir İtalyan markasına montaj izni verildi. Coca-Colayı Pepsi Cola onu da Fanta izledi. Bira lar çeşit çeşit markalarla yabancı sermaye kuruluşları olarak Türkiye'ye fabrika kurmaya başladılar. Millî şirket Türkiye Petrollerine verilen rafineri kurma izni ile birlikte özel kişilere ve yabancı firmalara da rafinerileri genişletme ya da rafineri kurma yetkileri verildi. Yani Petrol alanları yabancı firmaların aramasına açıldı. Bakırların da yabancı sermaye eliyle işletilmesi için çeşitli tedbirlere girildi. Uzun lâfın kısası geçen senenin ilk altı ayında bir önceki yılın altı ayına göre üç kat fazla yabancı sermaye ile kuruluş izni verildi.

ANADOLUYA YAYILAN İLERİ KARAKOLLAR

Her yabancı sermaye kuruluşu Anadoluya ve büyük şehirlerine aracılarını yaymakta. Petrol firmaları, Lâstikçiler, Montajcılar bu yolla bir aracı şebekesi kuruyorlar. Anadolu'da Atatürk'ün Aşarı kaldırmasıla ortadan kaybolan Eşraf zümresi bir başka biçimde ve daha bilimsel şekilde geliştirilerek yeniden kuruluyor. Anadolu'da bu aracılar, tefecilerle elele vererek yeni düzenin köy imamları ve cahil vaızlarla ilişkisini kuruyor. Yabancı sermayenin tefeci, aracı ve cahil din adamlarıyla kurduğu bu alt yapı ittifakı, karşımıza yobazlığın hortlaması şeklinde bir soyut olay gibi çıkıyor, sonra bazıları olayların derinine inemiyenler üst yapı olaylarının alt yapıyı alt edecek derecede öne geçtiğini ileri sürüyorlar. Oysa aslında olanlar ekonominin kilit dallarını ele geçiren yabancı sermaye'nin kitleyi uyutma yollarında kullandığı taktiklerin sadece bir cephesidir.

FİLO ZİYARETLERİ BİLE......

Filo ziyaretleri de aslında alt yapıyı pekiştirmede, millîci çevrelere gözdağı verip, kendi taraftarlarını pekleştirme için yapılmış birer eylemdir. Filo gelince sık sık olay çıkmasını isteme, Millî günlerde en hassas yerlere moral eğitim adıyla sarhoş bahriyelileri çıkarma hep bu oyunun gerekleridir. Bu oyunun gerekleri olarak Taksim olayları düzenlenmiştir. Bu oyunun gerekleri olarak Konya olayları konmuştur. Tek merkezli, tek amaçlı bir düzenlemenin ortaya koyduğu eylemler bunlar.

III — YENİ DÜZENİN KENDİ İÇ ÇELİŞKİLERİ:

Ama bu düzeni yeniden ve halka karşıt bir biçimde tezgâhlanmanın, izlenilen ekonomi politikasıyla yaratılan hoşnutsuzluklarla karşılanışı da gözden kaçmamaktadır. Az gelişmiş bir ülkede sömürüyü, bezirgân sermayeciliği verimli yatırımların önüne almanın yani emperyalist sömürüyü egemen kılmanın sonuçları Türkiye'de de görülmeye başlanmıştır. Tepkilerin aydından, daha iyi deyimle okumuşlardan gelenlerine son aylar da köylü ve işçilerden geleni de eklenmiş durumdadır.

Bunun başında şüphesiz köylülerin toprak işgalleri geliyor. Elmalı'da ve sonra Ege köylerinde görülen toprak işgalleri, düzenin halka kabul ettirdiği meşruluk duygusunun son derece zayıfladığını göstermektedir. Toprak işgalleri olaylarını iyi değerlendirmek lâzımdır. Köylülerin işgal ettiği topraklar anlaşıldığına göre ağaların sürüp ektiği topraklardır, ve bu topraklar aslında Hazine'ye aittir.

Hazine toprakları konusu bugün belki de toplumumuzda en önemli fakat bitmiş, sonuçları alınmış bir yağmayı deyimlemektedir. Düzenin değişmesinde statükoculardan gelecek en önemli tepki şüphesiz Hazine arazilerinin Hazine'ye iadesi konusunda olmuştur.

(Lütfen çeviriniz)

bu polis kimin polisi?

Aşık TEMELİ

Yıl 1919, ay Şubat, gün 11, asır 20; son çeyreğe yakın. İnsanlar ve devletler medeni oldukların söylerler. Askerler, sınırlar, hapishaneler, zenciler, tüfekler, tanklar, toplar, mermiler, kalkanlar, siperer, polisler; bunlar medeni çağımızın süsleridirler. Bunlar olduğu zaman insanlık ilerlemiş. Bu, büyüklerimizin dilinde nasihat. Bunları öğreneceğiz önce.

Türk halkının Mustafa Kemal önderliğinde İzmirde denize döktüğümüz düşmanlarımız bugün yine karşımıza gelip dikildiler.

Atatürk geniş görüşü sayesinde o zaman ileride neler olabileceğini bildiği için, gençlere, «dahili ve harici bedbahtların olabilir.» demişti, ve nitekim de öyle oldu. Nasıl ki birinci kurtuluş savaşından önce Amerikanın ve İngilizlerin içimizde bir takım kapkara vatan sevgisinden yoksun para sevdalısı çember sakallı ve sözde devlet adamı (Koca bir imparatorluğu yıkanları) sıfatıyla tanınan işbirlikçileri var idilerse şimdi de onlara taş çıkartacak tipte çalışan vatan hainleri aynen mevcuttur. İşin ikinci acı veren tarafı varsa, hükûmetin bunları bildiği halde, himaye edişidir. İşte Taksim olayları bunun en güzel delilidir. Ben hasta idim. Gidemedim. Arkadaşlardan ve gazetelerden bilgi edindim. Keşke o an için sıhhatli olsaydım da Demirel hükûmetinin tutumunu gözlerimle görseydim. Görmeme de lüzum yoktur. Nasıl olsa durumlarını icraatlarında görüyoruz. Fakat ne acı bir adaletsizliktir ki, içersinde bulunduğumuz ayın 11 inde saat 18.00 den devrisi gün saat 20.00 ye kadar polislerin cop, yumruk ve tekmeleri bana bu imkânı tanıttırmadı. 11 Şubat günü Taksim deki olaylar da feci idi. Polisin gençlerin üstüne yürümesi ve hunharca dövmesi aklıma geldikçe başım dönüyor. Sanki bizler başka bir millete mensupmuşuz. Birinci kurtuluş savaşında Yunan'lıların Amerikan'la birlikte İzmir'e çıkardıkları kuvvetleri ATATÜRK önderliğinde denize döken memetlerin torunları dedelerinin imanı ve gücü ile kurtarılan vatanları üstünde, şimdi de Amerikan işbirlikçileri himayesi ve emri ile adeta polis tarafından biçiliyordu. Polisin Anadolu'daki analarını, babalarını, gardaşlarını, bacılarını, komşularını, köylülerini ve onların ne şartlarda hayatla mücadele ettiklerini kimin kerpiç bacalarda tezek dumanından nefes borularının kapandığını, kimin mağaralarda yaş yerler üstünde yaşadıklarını, kimin bir portakal dahi çocuklarına alamayışından, kimin öküzünün tekinin yokolduğundan yerine eşek koşup düven sürdüğünden, ağa kapısında senelerce çalışmış, boğazını dahi doyuramamış ve hayatta temiz ve yamasız bir elbise geymiyenlerden habersizmiş gibi ve hiç Anadolulu değilmiş gibi davranması beni şaşırttı. Bunlar da bizim gardaşlarımız değiller mi? Bunlar da Anadoluda bizim dertlerimize ortak olmadılar mı? Bunlarda bizimle dağlarda çobancılık etmediler mi? Bunlar da bizimle tarlada kara sabanla çift sürüp, yazın kavurucu sıcağı altında ekin yolmadılar mı? Bunlarda kışın bizimle koltuğunda tezek, okula gidip gelmediler mi? bunlar da bizimle yazın evleri eşeklere, kağnılara yükleyip yaylalara çıkarıp endirmediler mi? Bunlar da bizimle geceleyin kucak kucağa bağda bostanda köy damlarında yatmadılar mı? Biz çocukken bunlar bizim elimizden tutup bizi gezdirmediler mi? Ve bir de Kore'de ağabeylerimiz şehit düşerken onlar da bizimle oturup «sebeplere kalmasın diyerekten elin gâvuru için şehit düşen ağabeyilerimiz için bağlamadılar mı?

Politikacılara bir şey dediğimiz yok. Onlar SANDIK'tan çıkmış, onlar analarının gizli çeyizi

1969 Bütçesi Anayasaya aykırıdır!

MİLLÎ EMLÂK KONUSU

Türkiye'de milyonlarca dönüm Hazine arazisinin ağalarca ekilip biçildiği herkesin bildiği bir şey yani **açık bir sırdır.**

Bundan birkaç yıl önce Polatlı postasında belgelerle belirttiğine göre 400 bin dönüm Hazine toprağı ağalar tarafından sürülmekteydi. Bu tip araziler ve bu arazilerdeki ihtilâflar ele lında devlet malını korumak için ön plânda ele alınması gerekli bir konuydu. Ama Cumhuriyet döneminde de bu işler Maliye Bakanlığında dar kadrolu bir Millî Emlâk Genel Müdürlüğünde yönetilir. Bu Genel Müdürlüğün mütevazı kadroları bir tek Ceyhan ilçesinin Mercimek harası ihtilâfı için bile yeterli değildir. Nerede kaldı kentliyle köylüyle bütün Türkiye'ye yaygın bir Millî ahlâkı yönetsin, bunları köylerde ağaların, şehirlerde nüfuzlu politikacılara arkasını dayamış arsa tüccarlarına karşı savunsun.

Amik gölü dalyanları, Bafa gölü dâvaları, Mercimek harası ihtilâfları bizim basından ve kendi gözlemlerimizden öğrendiğimiz bir kaç büyük konudur. Bunlardan devletin uğraşmaya gücü var mıdır, bilmiyoruz ama niyeti var mıdır şüphe ederiz. 1969 da yüzbinlerce dönümlük arazi ihtilâfına bir Mal Müdürü ile bir memur bakardı Ceyhan'da. Avukatlar ve Müşavirler bu dâvaya bir şöyle güçlü sarılmazlardı.

HANGİ TAPU BAY DEMİREL?

Sayın Demirel «Tapu devletin namusudur» diyor. Ama hangi tapu? Ağanın tapusu tapudur da Hazine'nin tapusu tapusu tapu değil midir? Öyleyse Millî Emlâk'ı bir takım saldırganların saldırısından neden korumazlar? Bir Polatlı Mal Müdürünü, bir Ceyhan Mal Müdürünü çağırıp bu konuda bilgi alabilirler mi?

Hayır A.P. İktidarının başı bunları zerre kadar düşünmez. Aklı fikri ağanın tapulu arazisindedir. Tapu denince akla sadece ağanın tapusu gelir. Hattâ tapusu olmayan ağa toprakları gelir.

Tapu sorununu bir önemlice ele almakta zorun vardır. Ama yeri bura değil. Yalnız şu kadarını söyliyelim ki, eldeki kır arazisine ait tapular son derece karışık, büyük bir kısmî düzmece ehlivukuf ifadelerine dayanmaktadır. Bu tapuları ağalar lehine tahkim etmek üzere tutucu partiler koalisyonu Anayasa'ya da aykırı olan tapulama kanunu'nu çıkarmıştır. Ama buna rağmen Hazine'nin topraklarının yağmasına her imkânla hazırlanan kılıflar yetmememektedir. Bunu anlayan kır emekçileri, Hazine topraklarını haksız yere işgal edenlerden kurtarmaktadır.

İŞÇİ CEPHESİNDE KIPIRDAMALAR...

İşçi de köylüden daha az kökten de olsa hakkını aramaya başlamıştır. Şüphesiz bu son zamanların en önemli işçi olayı, Sümerbank işçilerinin başlarındakilere rağmen bir bilinç içinde çalışarak, oyunları bozmaları ve haklarını almalarıdır. Burada iktidarın ilkönce ciddiyeti sonra blöfü olan lokavt tehdidi sadece bu tehdidi savuranları mahçup etmiştir. 30.000 Sümerbank işçisinin sorunları anlama bilincini bu grev muhakkak ki ileri götürmüştür.

Bunun gibi Singer grevi de bilinçli ve oldukça kökten bir direniş olmuş, yabancı sermayeli işvereni paniğe uğratmış, toplum polisi mer'i kanunları çiğneme durumuna düşmüştür.

TÜTÜN REZALETİ......

Ama şüphesiz emekçi kitleleri arasında büyük direnmenin başlıcası Ege'de tütün ekicileri arasında başlamıştır. Ekiciler kendilerine sorunları anlatmaya gelen devrimci gençlerle birlikte, toplantılar düzenlemişlerdir. Bu toplantıları dağıtmak isteyen kışkırtıcılara halk ve devrimciler hakkettikleri dersi vermişlerdir. Köylü ve ekicilerin toprak işgalleri dışında Ege'de ve bütün yurt yüzeyinde uyanışlarının gelecek aylarda daha da hızlanacağı muhakkaktır. Köylerde, halka düşman gibi tanıtılan öğretmenle ekici ve emekçi köylülerin, orta köylülerin kurdukları halk örgütleri, kooperatifler yurt yüzeyinde fışkırmaya başlamıştır. Ta Malatya'nın Akçadağ ilçesinden gelen köylü temsilcileri, muhtarlar kendilerinin çile arkadaşları öğretmenlerle elele Türkiye'yi götürülmek istenen düzene sokmama yolunda gösterilere katılıyorlar.

Okumuşların direnişinde herhalde başı çilekeş öğretmenler çekiyor Dayak atılan, bıçaklanan, dokuz köyden kovulan, çok sevdikleri memleketlerinden edilen bu kardeşlerimiz, bu öğretmen ordusu direnmesiyle bir kapkaççı düzeni en derinden sarsıyor._ Tarafsızlaştırma, yatıştırma, okumuşu bölme, okumuşları halkla karşı karşıya getirme oyunlarının en sert uygulamaları bu nedenle onlara yöneltilmiş. Öğretmenlerin yanında diğer okumuşlar, sivil ve asker ara tabakalar düzene karşı sert bir direnme içinde... Nihayet millî varlığımızın geleceği gençlik var direnen.

Acaba bütün bu sosyal güçlerin direnmesi ne yönde? Yani direniş artıyor mu azalıyor mu? Bizim görüşümüz bu direnişin arttığı ve daha da artacağı yolunda.

Bu konuyu bir falcı gibi değil, toplum yapısına asıl şeklini veren alt yapı olaylarını dikkatle izleyen bir gözlemci olarak varmak isteriz. Gelecek yazıda Türkiye'yi uydulaştırma politikasının Türkiye gerçekleriyle çekişen yönlerini inceliyeceğiz.

dirler. Çıkarlar, girerler, böğürürler, kaybolurlar. Analarının çeyiz sandığından çıkarlar, nereden alındıkları kimin hediyeleri oldukları belli değildir. Onları tanıdığımız yok zaten. İşte onları tanımadığımız içindir ki, böyle ilk çağ şekli işkence ve terörler altında eziliyoruz. Yoksa bilerek elimizle başımıza seçsek hiçbir şey olmaz. Biz de ikide bir Amerikan oyununa kurban gitmeyiz.

Şubatın 11 i Taksim'e bir arkadaşımı görmeğe gitmiştim tam o anda da kalabalık Taksim anıtı önünde ve çevresinde kümelenmişti bir taraf ta da eli kalkanlı polisler duruyordu. Merakla polisin kalkanlarını iyice görebilmek için polis topluluğuna yaklaştım. Kafam kalkanlara takılmıştı. Kendi kendime «yahu burası harp meydanı mı ki polisi böyle techizatlandırıp gençlerin üstüne göndermişler, yoksam bir savaş mı ilân edilecek, ney bu böyle, biz hepimiz gardaş değilmiyiz ki?» diyerek ağır ağır topluluğun içinden ayrılıp Taksimdeki Aksaray otobüs durağına geldim. Otobüse binip bizim baş temsilcinin evine gidecektim ki, o anda polisin gençleri kovaladığını ve dövdüğünü, yalnız genci değil, ihtiyar, kadın, kız, çocuk ne rast gelirse, Allah ne verdiyse ver ha ver ediyordu. Bu vahşeti görmemek için gözlerimi kapadım. Biraz sonra bizim beklediğimiz otobüs durağına doğru on onbeş tane kadar harekete geçtiler, ve gelip beni de yakamdan tuttular. Öte tarafını siz düşünün. Nasıl böyle kendimi cop hallacı altında zannettim. Tutmuş arabaya götürüyorlardı ki; karşıdan gelen bir polis «hı!» demesiyle nasıl bir cop vurdu burnuma, başım döndü ve yere yığıldım. Tekmeler adeta tenimde mekik dokuyordu. Bir tanesi saçlarımdan tutmuş, hem çekiyor, hem copla enseme vuruyordu. Gözlerimi bir açtım üstüm başım kan revan içinde. «Öldürmeli bu anasını avradını s...... komünist piçini» diyorlardı. Ellerinde bir üleş şekline gelmiştim. Getirip arabalarına bindirdiler. Araba içindeki dayak alemi bambaşkaydı. Bize vurmak için birbirlerini yitip kakıyorlardı. Arabanın içinde ben yalnız değildim bir kaç genç daha vardı. Onların da yüzü gözü kan içinde idi. Polisler hem küfrediyor, hem vuruyorlardı. Nasıl; böyle elden ele top olmuştuk. İçlerinden bir tanesi «yeter onu çok dövdünüz vurmayın» dedi benim için.

Ve beni korumaya başladı. Fakat ne çare yine kafamızdan koltuklarımızdan cop ve tekme yiyorduk. Nihayet böylece Beşiktaş Karakoluna götürüldük. Endirilip içeri alınırken sopa, küfür resmi geçidiyle karşılandık. Bizi bir odaya sivil iki kişinin karşısına götürdüler oda tıklım tıklımdı. Böyle polisler arkada bacaklarımıza ayakkabı uçlarıyla vuruyorlardı. Nihayet beni koruyan o polis arkadaş tekrar beni odadan çıkarttı. Bir musluğa götürüp yüzlerimi yıkattı bana. Elime fırsat geçmişken Amerikan ateşiyle dağlanan yüzümü orada Türkün öz suyu ilel söndürmeye çalıştım. Tekrar odaya alındık. Kimliklerimiz tesbit ediliyordu. Kimliği tesbit edilen alınıp götürüyordu.

Benim de kimliğimi tespit ettikten sonra kolumdan tutup odadan dışarı aldılar başka bir yere, salonlardan geçerken polisler yine bizi dövüyorlardı. Bir odaya aldılar üstümüzü aradıktan sonra bizi birazcık olsun serbest bıraktılar. Ben dayak tesirinden olacak ayak üstüne duramıyordum. Oracıkta bir kanape üstüne arkadaşların yanına oturdum. Kimse kimseyi tanımıyordu. Saat. 19 du ifadeler alınmıya başlanmıştı. Bazı arkadaşlar ifadeleri alındıktan sonra geri geliyor, bazıları gittiğinde bir daha geri dönmüyorlar. Nihayet saat 21 e doğru beni çağırdılar.

Bulunduğumuz yerden çıktığımda salonlarda biraz olsun polis sakinleşmişti. Eskisi gibi sopa filân yoktu. Vardık ifademi aldılar. Sırtımdaki parkeye bakıp «bu da öteki keratalar gibi giyinmiş» dediler. Şöyle kendikendime bir düşündüm; 1920 de Yunan'ı bize karşı İzmir'e çıkartan Amerikalıları, istemiyen Türkler, yine Türkler tarafından sorguya çekiliyor ve işkence görüyor. Dedelerimiz bu vatan için kanlarını verdiler. O zaman dedelerimizin kanını döken adamlar şimdi gene memleketi sömürüyor ve kardeşi de kardeşe kırdırıyor. Bu ne acı bir şeydir.

Polis saldırıda
— Bir süre sonra Beşiktaş karakoluna gidilecek —

Böyle düşünürken beni tekrar dışarı çıkardılar, yani odadan dışarı. Ve nihayet eski yerimize geçtik oturduk, İşçi ve sendikada çalıştığım için polislerden kimse benimle konuşmuyordu. Bana dönüp baktıklarında hep Singer lâfı ediyorlardı. Ve analarını S.........cez diyorlardı.

Kendi kendime demek ki dedim, bunlar işçiyi sevmiyorlar. Ama kendilerinin ve bütün devletin geçimi işçi ve köylü sırtındadır. Yedikleri ekmeğin dahi nereden geldiğini bilmiyorlar.

Saat 24 e doğru «acıktıysanız size ekmek getirelim» dediler. Evet dedik, para verdik, gidip herkesin isteğini getirdiler. Yemeğimizi boğazımıza gittiği kadar yedik. Dayak filân yok artık diyorduk. Bir de sabahleyin erken, 5 ci takım mı nedir, bilmiyoruz, geldi dediler. Geldiler de ne görelim? Her birisi bir vicdansız. Adama acıma hisleri sıfırın altında eksi 150 derece. Bu kadar korkunç. İçlerinden birisi içeri girdi, «Arkadaşlar» dedi polislere, «Bunlara acımayacaksınız. Bunlarla konuşmayacaksınız. Yüz vermiyeceksiniz, radyo dinletmiyeceksiniz. Bunları kahredeceksiniz» dedi ve çıktı gitti. Polisler bize yaklaştılar. Görüyorsunuz ya işte haliniz budur sizin. Siz nesiniz ulan, siz insan mısınız? Hayvansınız hayvan dediler.

Biraz sonra yine bizi sorguya çektiler. Bu sefer eski yerimizden başka bir odaya götürdüler. Orada başladı yine dayak faslı. Bizi en çok döven iki kişi. Birinin ismi Asaf, birininki Ringo Ali. Hele o Asaf denen adam bir küfürler ediyor, bir yumruklar, bir tekmeler, insanlığa yakışacak bir hal değil. Bunların ikisi «bu işçi imiş» dediler, ve yanıma geldiler. Biri çeneme yumrukla vuruyor, diğeri aşağıda dizlerime tekmeyle vuruyor. Bu şekilde akşamı ettik dayak yeye yeye. Hey gidi dünya hey, vicdan diye, adalet diye bir şey kalmamış. Akşam üstü savcı ifadelerimizi aldı, ondan sonra da bir komiser geldi «arkadaşlar, dedi. Biraz sonra Adliyeye gideceğiz» arkadaşlar polis zulmünden kurtulacağız diye seviniyorlardı. Aslında bu zulüm polisin değil, bu zulüm yurdumuzda sülük gibi yapışan Amerikan zulmüydü.

Polis bana necisin demişti...

Benim zavallı kardeşim; ben, Horasan'dan gelmiş, burada asırlarca Türklüğünü ve şerefini korumuş, insan haysiyetine saygı ve sevgi göstermiş, cepheden cepheye vatan ve milleti için canını feda etmiş bir neslin torunuyum. Benim yolum ise, Ebu Süfyanlara karşı insanlığı savunan Hazreti Muhammet, Hazreti Ali ve Kerbelâ'da insanlık için serini veren Hazreti Hüseyin'in, Üçlerin, Beşlerin, Yedilerin, Kırkların yoludur.

Şimdi de Ebu Süfyan yerini alan Amerika ve onun işbirlikçilerine karşı savaştayız. Sömürü mutlaka yıkılacaktır. İnsanlık daima başta kalmalıdır. İnsan hakları herşeyin üstündedir.

Yaşasın ATA'nın kurduğu Türkiye Cumhuriyeti, kahrolsun Vahdettin mirasçıları.

— Bu polis kimin polisi ki? —

Gençlik

Sosyalistlere çağrı

Yusuf KÜPELİ
FKF Genel Başkanı

Doğru konuşalım! Son olaylar sosyalist cephenin içinde bulunduğu dağınıklığı bir kez daha gösterdi. Yayılmamıza paralel sağlam, derinliğine bir örgütlenmeye gidemediğimiz gün gibi açık. Yine, bu sömürü düzenine karşı çıkan, uzlaşmaz sosyalmenfaat çelişkilerinin olmadığı bir düzeni kurma uğrunda savaşan sosyalistlerin; sağlam, derinliğine bir örgütlenmeye gidemeden dünyanın hiçbir yerinde iktidara gelemedikleri'de gün gibi açık.

Kimlere karşı çıktığımızı iyi bilelim: Sırtını dünyanın en büyük emperyalist ülkesi A.B.D. ne ve onun ordularına dayamış; hukukuyla, polisiyle kendini muhafaza altına almış, sömürü çarkını tıkır tıkır işleten hakim sınıflara karşı çıkıyoruz. Karşı çıktığımız bu adamların siyasi partilerinin ayrıca derinliğine bir örgütlenmeye gitmelerine hiç gerek kalmıyor. Buna karşılık bizleri; aynı onların siyasi partileri gibi teşkilâtlanıp seçimlere girerek iktidara gelmeyi düşünmemizde ham hayallere dalmaktan öteye gitmiyor. Keşke bu anayasa düzeninin sürmesine, rahat rahat gerçekleri anlatarak halkı uyandırmamıza ve iktidara gelmemize müsade etseler...

Değil sosyalist bir Türkiye istemek, bağımsız bir Türkiye istemek bile adamları çılgına çevirmeye yetiyor. Bizler yayıldıkça, Anadolunun uzak köşelerine sesimizi ulaştırdıkça; onlar sertleşiyor, saldırganlaşıyorlar. Kendi kurdukları sömürü düzeninin resmi güçleri yetmiyormuş gibi, bağımsızlık savaşçılarını ve onların en önündeki bizleri daha iyi tepeliyebilmek amacıyla bildiğiniz yedek birtakım güçleri de örgütlüyorlar. Davranışlarıyla, Anayasa düzenin de daha uzun süre devam ettirmeye kararlı olduklarını açıkca gösteriyorlar.

Şüphesiz bunların hiçbiri bizleri korkutmuyor. Zaten bu kavgaya inanarak girenler, bütün bunları göze alarak geldiler. Ayrıca, sömürü düzeninin başlangıçta nekadar güçlü olursa olsun kendi iç çelişkisini de içinde taşıdığını, zamanın lehimize işlediğini, sömürülenlerin giderek bu kavgaya mutlaka gireceklerini, çağımızın proleterya devrimleri çağı olduğunu da biliyor, güvenle dövüşüyoruz. Yine de zaman lehimize işliyor diyerek işi oluruna bırakmanın, görevimizin insanlığın kurtuluş sürecini; devrim sürecini hızlandırmak olduğunu unutmanın da Marksist kadercilik olduğunu, bizleri kavgaya ihanet durumuna düşüreceğini'de unutmamamız gerekiyor. Eğer hâlâ doğru stratejik görüşü benimsemiş sosyalistleri derinliğine örgütleme eylemine girmiyor, bu işi samimiyetle ele almıyor, buna karşılık hakim sınıflara da bağırıp çağırmaya devam ediyorsak; yel değirmenlerine saldıran Donkişottan farkımız yok demektir. Daha kötü bir ihtimal de; bu işi maksatlı yapıyor, hainlik ediyoruz demektir!

Gördüğüm kadarıyla sosyalalilstlerin büyük bir çoğunluğu; Türkiye'nin hakim çelişkisinin Emperyalist Amerika, İşbirlikçileri, Feodal kalıntılar ile proletarya ve diğer millîci sınıf ve tabakalar arasındaki çelişki olduğu görüşündedir. Hakim çelişkiyi böyle kabullendiğimiz zaman, nihai hedefimize (Sosyalizm hedefine) varabilmemiz için; ikili bir eylem biçimini biraradа yürütmemiz gerekiyor. Kendi proleterya örgütümüzü kurma, proleteryaya bilimsel sosyalizm öğretisini, derinliğine verme, ona hedefini göstererek aşılması gereken ara hedefin «Millî Demokratik Devrim» olduğunu öğretme yürütülecek eylemin bir yanıdır. Diğer yan ise; aramızda çelişkiler olan millîci sınıf ve tabakalarla Emperyalizm ve İşbirlikçilerine karşı ortak bir cephe kurma, onların anti-emperyalist devrimci potansiyallerini harekete getirme yönünde eyleme girmektir. Ortak vereceğimiz bu kavga, Emperyalizmden zarar gören sınıf ve tabakaların en geniş anlamda işbirliğini sağlıyabilecek, proletaryanın asgari, diğer millîci sınıf ve tabakaların da azami hedeflerini içinde toplayan Millî Demokratik Devrim programı etrafında yürütülecektir. Proleteryanın bu birliğe, içinde bilimsel sosyalizm teorisinden sapmalar gösteren unsurların bulunmadığı tertemiz, sağlam bir örgütle girebilmesi istediğimiz en iyi biçimdir. Ancak o zaman proletarya, Millî Demokratik Devrim hareketindeki öncülük görevini, diğer millîci sınıf ve tabakaları da teşkilâtlayıp anti emperyalist kavgaya sürmedeki rolünü en iyi biçimde yerine getirip, arkadan da kendi düzenini kurabilir. Yalnız bu demek değildir ki; önce sağlam bir sosyalist örgüt kuralım, sadece bu iş için uğraşalım, arkadan da güçbirliği meselesini düşünürüz... Yine bunun aksine; birkaç sosyalist olarak emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı sadece diğer millîci bir takım güçlerle ortak bir cephe kurma meselesini ele alalım, esas gücümüz olan proletarya örgütünün kurulması meselesini şimdilik pek önemsemiyelim, Millî Demokratik Devrim olsun; sonra nasıl olsa teşkilâtlanır sosyalizm'i kurarız demek te ikinci büyük bir yanlış yapmaktır. Bu ikili eylem örgütlenme biçimi; hem sosyalist örgütlenme, hem de anti emperyalist örgütlenme yanyana birbirlerini karşılıklı etkileyip geliştirerek yürütülecektir. İstediğimiz anlamda en geniş Millî cephe ve bu cephe içindeki en sağlam sosyalist örgüt te; anti emperyalist sıcak savaşın en keskin olduğu devrelerde kurulabilecektir.

İçinde bulunduğumduz şu günler, anti emperyalist millî cephe ve de onun bir parçası olan, bu cephenin kurulması yolunda en büyük çabayı sarfeden, anti-emperyalist kavganın en önünde dövüşen sosyalistler açısından da stratejik teşkilâtlanma devresidir. Buna karşılık, alabildiğine enlemesine yayılmış sosyalistlerin sesini duyurmaya, kendiliğinden patlayan işçi ve köylü hareketlerine ulaşıp onlara doğru bir yön vermeye çalışan, Amerikan emperyalizmine karşı gereken tepkiyi gösteren örgütler olarak; sosyalist gençlik örgütleri ve birkaç dernekten öteye gidememekteyiz. Durum böyle olunca; işçi ve köylülerle olan ilişkilerimiz kesik kesik olmakta gereken sağlığa kavuşmamaktadır. Yine aynen sosyalist hareket gibi dağınık olarak gelişen anti emperyalist hareketi de bu örgütlerle kontrol altına alamamaktayız. Diğer yandan, bu anti emperyalist hareketi geliştirmek, kontrol altına almak, disiplinli bir biçimde yürütmek amacıyla Millî Demokratik Devrim programı çerçevesinde millîci sınıf ve tabakaların temsilcilerinin bir kısmıyla ortaklaşa kurduğumuz Devrimciler Güçbirliği örgütü de, içinde oldukça zayıf temsil edildiğimiz için; sağlıklı bir biçimde harekete girememekte, olayların gerisinde kalmaktadır.

Bütün bunlardan sonra; sosyal pratiğin de şimdiye dek genel hatlarıyla doğruluğunu gösterdiği «Millî Demokratik Devrim» stratejisini benimsiyen sosyalistleri içinde barındıran sağlam bir merkezi örgütlenmeye gitmemizi istediğimi anlamışsınızdır zannederim. Benim ve çoğumuzun üye olduğu Türkiye İşçi Partisinin bilimsel sosyalizm teorisinden sapan yöneticiliğine karşı ortak bir harekete geçerek, büyük çoğunluğuyla sağlam olan tabanı gerçekten temsil edebilecek, olayların gerisinde kalmıyacak, parti içi eğitimi ve teşkilâtlanmayı hızla ele alacak yeni bir yönetici kadroyu getirmek mi mümkündür, yoksa tüm temiz sosyalistleri bünyesine çekecek yeni bir teşkilâtlanmaya mı gitmek daha yararlıdır? Anayasa düzeninin daha ne kadar sürebileceğini, bu devre içinde ilerideki keskin şartlara en iyi nasıl hazırlanabileceğimizi hesaplıyarak; iki alternatiften birini seçmenin yarar ve zararlarını veya daha iyi çözüm yolları varsa onları da gözönüne alarak hemen harekete geçmemiz, biraraya gelerek bu meseleleri konuşmamız gerekiyor. Tekrar söylüyorum; bu meseleyi tüm dürüst, inanmış sosyalistler olarak düşünmek, konuşmak zorundayız. Zafer bizlerindir!

---

sosyalist literatürde terimler ve kavramlar

Diyalektiğin kanunları VII

ÇELİŞKİ BİR UYUŞMAZLIK (ZITLIK - ANTAGONİZM) DEĞİLDİR

Çok kez çelişki (contradiction) ile uyuşmazlık (antagonizme) birbiriyle karıştırılır. Uyuşmazlık özel bir durumdur, çelişkinin bir anıdır, en had, en keskin olduğu andır. Ama evrensel değildir. Her uyuşmazlık, her antagonizm bir çelişkidir, had evreye varmış bir çelişkidir, ama her çelişki bir uyuşmazlık değildir.

Çelişkinin gelişmesi öyle bir evreye varabilir ki bu çelişki açık bir uyuşmazlık, bir çatışma halini alır ve bu da kendi gelişmesi içinde devrime dönüşür.

Sosyalizmin bütün çelişkilerin sonu olduğunu sanmak da, yanlış olarak çelişkiye uyuşmazlık, aykırılık, zıtlık yani antagonizm anlamı vermekten ileri gelir. Sosyalizm de çelişki kanununun dışında kalmaz. Sosyalist düzende de bir süre, işçi ile köylü arasında, köyle şehir arasında, kol emeği ile kafa emeği arasında ayrımlar devam edecektir. Bu foarklar uyuşmazlıklar değildirler, ama pek âlâ çelişkidirler. Sosyalizmde uyuşmazlıklar kaybolacak ama çelişkiler devam edecektir. Sosyalist toplumda çelişkiler uyuşmazlık ve çatışma halinde bir evrim göstermez ve çelişkilerin çözümlenmesi buhransız gerçekleşir. Çünkü toplum üyelerinin çıkarları dayanışma halindedir. Ama çelişkiler bu yüz den verimliliklerini, yenileştiriciliklerini kaybetmezler... Bu çelişkilerin çözümlenme yolu eleştiri-özeleştiri olacaktır. Yığınların eleştirisi karşıtların mücadelesinin bir yönüdür, Sosyalist toplumun ilerlemesini köstekleyen kusurların, eski düzen kalıntılarının ortadan kaldırılmasını sağlar.

Amerikalılara karşı yatkın kişiler de dahi gün geçtikçe, bilinç altı da olsa, bir hoşnutsuzluğun belirtileri başlamıştır. Bu birikim, ilerde, anti-emperyalist mücadele veren örgütlerin geniş dayanağı olacağa benzer.

ABD Soygun Şebekesi

Bahattin ALİ

«Türkiye Hükûmeti, Türkiyenin hürriyetini ve bağımsızlığını korumak için ihtiyacı olan güvenlik kuvvetlerinin takviyesini temin ve ayni zamanda ekonomisinin istikrarını muhafazaya devam maksadıyla Birleşik Devletler Hükûmetinin yardımını istediğinden...» Türkiye Cumhuriyeti adına Bay Hasan Saka ile Birleşik Devletler Hükûmeti adına C. Wilson «Türkiyeye yapılacak yardım anlaşmasını» 12. 7. 1947 tarihinde imzaladılar. Anlaşmanın ikinci maddesi şöyledir: Birleşik Devletler Başkanı tarafından bu maksatla tayin edilen bir Türkiye Misyonu Şefi, bu anlaşma gereğince sağlanacak yardıma müteallik meselelerde Birleşik Devletler Hükûmetini temsil edecektir. Misyon Şefi bu anlaşma gereğince peyderpey yapılacak olan muayyen yardımın kayıt ve şartlarını Türkiye Hükûmeti temsilcileri ile **danışarak** tespit edecektir. (...) Türkiye Hükûmeti, yapılan yardımı tahsis edilmiş bulunduğu gayeler uğrunda kullanacaktır. Sorumluluklarının icrası sırasında görevini serbestçe yapabilmesini mümkün kılmak için bu Hükûmet Misyon şefine ve temsilcilerine, yapılan yardımın kullanılışı ve ilerleyişi hakkında, rapor, malûmat ve müşahade şeklinde istiyebileceği hertürlü kolaylık ve yardımı sağlıyacaktır.»

İlk bakışta, yardım anlaşmasının çok iyi niyetli hükümler taşıdığı sanılabilir. Oysa, anlaşma daha ikinci maddesinde Türkiyeyi, bağlayıcı hükümlerle donatılmıştır. Yardım, amaca aykırı kullanılmıyacaktır. Eğer yardım askeri bir nitelikte ise ABD çıkarlarına aykırı kullanılamaz. Netekim Kıbrıs bunalımında, bazı uçakların ve araçların kullanılamıyacağı kesin bir dille hükûmetimize bildirilmişti. Gene ayni maddenin son satırlarında Misyon Şefinin bilgi isteme yetkisi öngörülmektedir. Bugün ABD den gizli kalmış bir yerimizin bulunmayışı da bundan olsa gerektir.

Anlaşmanın 3. Maddesinin 2. fıkrası «Türkiye Hükûmeti bu yardımın amacı, kaynağı, mahiyeti, genişliği, mikdarı ve ilerleyışı hakkında Türkiyede tam ve devamlı yayın yapılmasını» öngörmüş, 4. madde ise «anlaşma gereğince Türkiye Hükûmeti tarafından elde edilen her madde, hizmet veya balûmatın emniyetini sağlamak (!) azminde bulunan taraf devletler, badelmüşavere gerekli tedbirleri alacağını» hükme bağlamıştır.

ABD, yardım denilen anlaşma ile, sinsice kendi propagandasının yapılmasını kurala bağladığı gibi, bugün yurdumuzun üslerle ABD'nin ileri bir karakolu haline gelişini, yardımın emniyetini sağlamak gerekçesine dayatmışlardır. Tabii bunu da «badelmüşavere» yani karşılıklı NOTA ile başarmışlardır. Türk Ulusuna hürriyet ve bağımsızlığımızın garantisi diyerekten üsleri yutturmasını iyice becerdiler. Misyon şefliği üslere dönüştü. Giderek Anadolumuz mayın tarlaları ile donatıldı. Yurdumuzdaki üslü, mayın tarlalı yardım kurulu başkanlığı ve yaygın personelinin rezaletleri Türk Ulusundan gizlenemez hale gelince NATO Kuvvetler statüsü can kurtaran simidi gibi Misyon şefliğinin imdadına yetişti. Bundan önceki yazılarımızda sözünü ettiğimiz anlaşma ile Amerikan Askeri yardım Kurulu personeline, Nato kuvvetler statüsünün uygulanması karşılıklı notalarla uygun görülmüştür.

Görülüyor ki, misyon şefliği, Askeri yardım kuruluna ve bir süre sonra da üslere ve tesislere dönüşmektedir. Bu üsler ve tesisler Natoya girişimizden çok önceleri yurdumuzda ağını germiştir. Bazı Amerikancı çevreler, üsler ve tesislerin yurdumuza Nato andlaşması gereğince sokulduğunu ileri sürmektedirler ki bu iddialar tamamen asılsızdır. Zira Türkiye Kuzey Atlantik paktına 1951 yılında girmiş ve 1954 yılında da «Kuzey Atlantik Andlaşmasına taraf devletler arasında kuvvetlerinin statüsüne dair sözleşme» yürülüğe konulmuştur. 6375 sayılı yasa ikili anlaşmalar yapma yetkisini Bakanlar Kuruluna vermiştir. Oysa bu yasadan çok önceleri, yurdumuz üs ve tesislere açılmıştır. Gizli anlaşmaların varlığı, bir takım temel gerçeklerin Türk Ulusundan, bu nedenle saklanmasını mümkün kılmaktadır.

Ankarada bulunması gereken Yardım Kurulu Misyon Şefliği, yalnız, üslere, tesislere, barış gönüllülerine, Amerikayı öven propagandalara (anlaşma gereğince resmi ağızlar Amerikan yardımı aleyhinde bulunamazlar) dönüşmekle kalmamış, yurdumuzda yargı organları bile kurmuşlardır. Bu yargı organlarında ABD vatandaşlarını yargıladıkları sanılmasın. Buralarda üslerde çalışan Türk vatandaşlarını yargılamağa başlamışlardır. Öylesine ki yargılama Kuralları dahi koymuşlardır. Örneğin, «ABD Silâhlı Kuvvetleri Ücret İtirazlarını İnceleme Komisyonu için Usul Kuralları «bu arada sayılabilir. Bu usul kuralları 16 maddeliktir ve uyulması zorunludur.

Yardım amacıyla geldiklerini söyliyenlerin bu kadar dolambaçlı yollardan yurdumuzda kökleşmeleri, elbette ki ABD nin büyük çıkarlarının varlığını belirlemektedir. Bu büyük çıkarlar, Türkiyenin soyulmasının biricik nedenidir. Bunların yanı sıra, ABD silâhlı kuvvetleri mensupları ile Türk Halkı arasında çok açık çelişkiler de ortaya çıkmıştır:

1. **Yaşam Düzeyi:** Bir sırmalı Amerikalı gedikli, bir ilçedeki en yüksek memurdan daha çok para alabilmektedir. Oturduğu evler özel olarak yapılmaktadır. Gömme banyosu olmıyan evlerde Amerikalılar oturmazlar. Türkiyenin büyük şehirlerinde kaç evde gömme banyo olabileceğini düşünmek bile olanaksız. Azıcık eskimiş giyeceklerini çöp tenekesine atarlar. Ve çöp tenekelerine üşüşenlerin resmini çekmek bunlar için büyük bir eğlence konusu olmaktadır. Evlerinin önlerinde kuyruklu arabaları ayrı bir saltanat. Gece 12 den sonra düğünlere bile izin vermeyen zabıta, Amerikalıların sabahlara kadar çakallar gibi ulumalarına birşey diyememektedir.

Amerikan çocuklarının ellerindeki şekerlere hasetle, iştaha ile bakan çocuklarımızın yanı sıra, bir paket Amerikan Sigarasına iyi komşuluk ilişkileri kuranlarımız çoğaldı. Hasılı, iki topluluk arasındaki bu tutmazlık, bilinç altımızda Amerikalıya karşı ilkel bir saygı duymaklığımızı oluşturdu. Yalova gibi üslere yakın ilçelerin büyük caddelerine (TUSLOG BUS STOP) yazılı durak levhaları asıldı. Amerikalılar gibi giyinir olduk. Saçlarımızı bile dörtköşe tıraş ederek onlara güzel görünmek sevdasına düştük. Gençlerimiz, Türkçeyi gereğince öğrenmeden Amerikanca şarkılar mırıldanmaya başladılar. Bekâr Amerikalıların, ilişki kurdukları kadınların değerleri bile arttı. Onlar için özel pavyonlar açıldı. Bu pavyonlarda yevmiyesini biraya yatıran delikanlılar, sırasında ceketlerini rehin bile bıraktılar. Ama Amerikalıların rahatlığı gittikçe arttı. Manav şeftalisini daha pahalıya sattı, ev sahibi evini Amerikalıdan başkasına kiraya vermez oldu. Bu karmaşık ilişkiler, Amerikalıları Ulusal Bayramlarımızda protokolun ön sırasında görmemize yaradı.

HASAN SAKA
— ABD'nin ilk yardım anlaşmasını imza etti —

2. **Suç işleyen Amerikalılar:** Amerikalıların yoğun bulundukları çevrelerde suç işleyenler de gün geçtikçe artmaktadır. Geçtiğimiz yaz, üç Amerikan askeri herkesin gözü önünde anadan doğma denize girmeğe bile cesaret edebilmişlerdir. Trafik suçları ayrı bir özellik taşımaktadır. Burada görev konusunu ayrı bir yazıya bırakarak, kısaca tercüman konusuna değinmekte fayda olacaktır. Suçlu Amerikalıyı sorguya çeken yargıç, Amerikalıların yanında çalışan bir tercümanı genellikle yardıma çağırmaktadır. Bu tercümanlar o kadar uzmanlaşmışlardır ki, sanık Amerikalıların beyanlarını ya bilerek ya da bilmeyerek başka şekilde aktarmak olanağına kavuşmaktadır. Bizce, tercümanların, Yargı Organlarınca, Amerikalılarla çıkar ilişkisi olmıyanlar arasından seçilmesi çok daha tutarlı olacaktır. Hele üslerde verilen ziyafetlere giden üst bürokratların durumu gerçekten incelenmeğe değer. Giderek, borçlanarak Amerikalılara evlerini kiraya vermiş bürokratların konumu daha da ilginç bir grafik çizse gerektir. Zira Amerikalılar yavaş yavaş üslere çekilmektedirler.

Tüm bunlar, genel bir rahatsızlığın ilk habercisidirler. Amerikalılara karşı yatkın kişiler de dahi gün geçtikçe, bilinç altı da olsa, bir hoşnutsuzluğun belirtileri başlamıştır. Bu birikim, ileride, anti emperyalist mücadele veren örgütlerin geniş dayanağı olacağa benzer. Yeter ki, bu birikim değerlendirilebilsin.

Kitap •

Tancu ile Yevtuçenko nasıl tanıştılar?

Ahmet SAY

Tancu, Yevtuçenko'nun «Yaşantım» adlı kita-ƀının son sayfasını da okuyup kitabı kapattıktan sonra, derin derin içini çekti. Kolay değildi şu solculuk, çileli iştil Arkadaşlarla oturup tartışmaya benzemiyordu. Bak, eloğlu neler görmüş, neler geçirmişti. Sen Sibirya'da doğ, savaş yıllarında türlü sıkıntılara dayanarak büyü, yetiş, zulme karşı diren ve dünyanın ünlü ozanlarından biri ol!.. Kolay değildi...

Aslında Tancu, solculuğu halkın dışında bir konu olarak görenlerden sayılmazdı: Halktan yana olduğunu göstermek için, önce halkın söyleyemediği şu «j» harfini kendi adından bile çıkartmış, herkese «Tancu» dedirtmeye başlamıştı. Bu kadar iyi niyetli halkçı bir kişiyi Yevtuçenko'nun kitabı tabii ki derinden etkilerdi.

Kalktı yerinden, pencereden sokağı seyretmeye başladı. Lâpa lâpa kar yağıyordu dışarda. Yumuşak, tatlı, ilkokul çocuklarını sevindiren, sevimli bir kar...

«Ankara için ne güzel bir öğleden sonrası..» diye düşündü. Paltosunu giyip çıktı evden. Bulvara doğru yürüdü.

Bulvar her zamankinden güzel, her zamankinden hoş göründü Tancu'ya. Sanki Kızılay'da değil de, Moskova'nın o köprülü, geniş, sâkin caddelerinden birinde yürüyordu. Kar, rüzgâra doğru yürüdükçe paltoların ön tarafına yapışıyor, ayaklar altında gıcırdıyarak Tancu'nun hayallerini pekiştiriyordu. Ve hep «Yaşantım» dai cümleler dolaşıyordu kafasında.

Tancu, kitabın etkisini daha iyi yaşamak düşüncesiyle bulvar pastanelerinden birine girdi. İşin garibine bakın ki, pastane de her zamankinden daha dost, daha sıcaktı bugün. Hayat doluydu herşey ve herkes. Kızlar, oğlanlar daha içten, daha sevimliydi.. Garson bile, kırk yıllık arkadaşıymış gibi geldi ona. Hele «arkadaşımın aşkı..» şarkısı? Çevredeki bütün kızlar bu şarkıyı canlandırıyordu sanki...

Üstelik, bu genç insanların hemen hepsinin yüzü, Yevtuçenko'nun analattığı kışilere, bırakın anlattığı kişileri, Yevtuçenko'nun kendisine benziyordu! Aalına düşen bir perçem saç, çatık kaşlar, tavana doğru bakan ciddî bir çift göz, kalkık bir burun ve biçimli dudaklar... Bu yüzler oldukça renkliydi, boyalıydı, ilk bakışta büyük düşünceler peşindeki bir insanın dalğınlığını dışa vuruyordu, ama birbiriyle benzerlikleri, birbirini tıpatıp tamamlamaları, sonunda ortak bir ifadeyi dile getiriyordu: Anlamsızlık.

Kitabın etkisi pastanenin etkisiyle böyle yoğunluverince, Tancu içinde bir ılıklık duydu. «Genciz be, savaşçıyız!» diye geçirdi içinden. «Sosyalizm mosyalizm derken, renkleri ade kokuları unutmadık ya!..»

Derken bir delikanlı gelip dikildi masanın başına. Karşısındaki iskemleyi gösterip, «oturabilir miyim?» diye sordu. Tancu, bir eliyle konyak kadehini tutup, öbür eliyle «buyrun» anlamında bir işaret yaptı. Oturdu delikanlı.

Yarım dakka geçmemişti ki, delikanlıyla gözgöze geldi Tancu.

«Eskidi bu şarkılar..» diye mırıldandı delikanlı.

«Eskidi» dedi Tancu.

«Hayat yenilenir, şarkılarla beraber yenilenir hayat!»

Karşısındaki delikanlıya kanı iylce kaynadı Tancu'nun.

«Adınız ne?» diye sordu.

«Yevtuçenko!»

Böyle birisiyle masa arkadaşlığı etmek ne mutluluktu onun için... Hem belliydi ki, karşısındaki görmüş geçirmiş birisiydi. Ama görüp geçirdiğinden de nasibini almıştı. Ve öyle almıştı ki, gördüğü kötülükler bir daha yenilenmesin diye, alesta bekliyordu. Hırsla, inatla, hırçın bir tavırla bekliyordu. Hani beğenmediği bir şeye rastlıyacak olsa, bütün hırsıyla, bütün hırçınlığıyla üzerine atlardı...

Dost oldular... «Yaşantı» sını anlatmaya başladı Tancu'nun karşısındaki:

«Bizim halk, tarihte misli görülmemiş bir kahramanca inatla elektrik santralı üstüne elektrik santralı, fabrika üstüne fabrika yaptı, canını dişine taktı çalıştı, ve Sibirya'da toplama kamplarının dikenli telleri ardından yükselen çığlıklar, makine, traktör, buldozer uğultusu altında boğuldu gitti.» (Yevtuçenko, Yaşantım, sayfa 14. ANT Yayınları.)

Demek Tancu tahmininde aldanmamıştı: Masa arkadaşı, dünyayı, siyaseti ,insanlığı, insanlığın özünü iyi biliyordu.

O havayla anlatmaya devam etti karşısındaki:

«Bir keresinde Enstitüde Konsomol toplantısında, yani partinin gençlik kolu toplantısında, anlamıyordum.» (sayfa: 32.)

Tancu içinden kuralların yedi silsilesine sövdü. Yâni şimdi şu pastanedeki bir kızı alıp götürmek istese, kız da onunla gitmek istese, artık bunun kuralı muralı mı vardı? Yevtuçenko'ya bunları söyledi ve o da Tancu'yu doğruladı:

«Benim kuşağımın karakter özellikleri, henüz çekirdek hâlinde de olsa, daha okul günlerinde belirlenmeye başlamıştı. Orda, okul sıralarında, geleceğin doğru yolcuları, geleceğin kahramanları, birşeye-inanmazları ve doğmacıları oturuyordu.

Daha o günlerde, herkesi ve herşeyi kötülemekten başka birşey bilmeyen birşeye-inanmaz köpeksi mizaçlıları sevmediğim gibi, her söylenene körü körüne inanan enayilere de çok bozuluyorum.» (Sayfa 32.)

«Bu enayilere ben de çok bozulurum» dedi Tancu. «Yahu, herşeye inanılır mı? Bir kere, sana ne söyleniyor, iyice bir kurcalıyacaksın, işine gelmiyorsa, hık-mık edeceksin ve eğer karşındaki fazla üstelemezse hemen başkaldıracaksın! Ve de, inanç dediğin nedir? Isırılır mı? Sürtülür mü? Yalanır mı? Oynanır mı? Söyleyin, ne işe yarar? Özgürlük varken, ona buna inanıp kitaplara kapanıp, yaşantıyı morartmak bizim kuşağa yaraşır mı?»

Delikanlı bu sözleri çok beğendi. Özgürlükle ilgili bir örnek de o verdi:

«Bir adam gördüm, otomobiline dört tane alafranga helâ taşı yüklüyordu.» (Sayfa 36.)

Tancu, karşısında bu kadar bilgili bir delikanlı bulmuşken, bazı konularda kendisini aydınlatmasını istedi:

«Revizyonizm nedir?»

Düzgün cümlelerle cevap verdi delikanlı:

«Revizyonizm resmî bir komünist deyimidir. Muteber teori ve uygulamadan, Marx ve Lenin gibi kurucuların ortaya koydukları ilkeleri 'düzeltme' teşebbüsü biçiminde kendisini gösteren, bir sapmayı anlatmak için kullanılır. Şimdilerde hareket içinde yer alan çeşitli renkte revizyonistler, kültür ve siyasetteki gelişmelerde daha liberal bir eğilimi temsil ediyorlar. Buna karşılık, doğmacılar, Marx ve Lenin'in ortaya koydukları doğmaya (öğretiye) bağlı kaldıklarını ileri sürerek, komünist düşüncesini ve uygulamasını değişen siyasal ve sosyal şartlara uydurmayı kabul etmeyenlerdir. Onun için liberaller bunlara gerici gözüyle bakarlar.» (39. Sayfadaki dipnotu.)

«Şu dünyayı çaktırmadan revize edebilseydik, **burjuva eğilimli olmakla suçlamışlar babamı, boyunbağı takıyor diye.**

(Babam bu olayı bana geçenlerde anlattı. Moskova'da bir lokantaya gittiydik, boyunbağımız yok diye içeri almadılardı bizi.)» (Aynı kitap, sayfa 15.)

Neyse ki, başından bu kadar dertler geçen delikanlıyla şimdi bulvar pastanesinde rahat rahat içki yudumluyordu Tancu. Karışan görüşen yok!

Sonra arkadaşı eskiden yazdığı bir romandan bahsetti:

«O günler kâğıt bulmak çok güçtü. İncecik bir not defterine bir okka tereyağı verirlerdi. Kâğıt yerine, okulda basılı bildirilerin satır aralarını kullanırdık. Ben bir roman yazmayı düşünüyordum, anneannemin iki ciltlik Marx ve Engels kitabına hemen el koydum. Bir yıla kalmadı, satırların arasındaki bütün boşlukları doldurmuştum.

Anneannem beni bağışladıydı. Başımı okşamış da, 'zararı yok, şimdi artık iyi bir Marksist olursun demişti.» (Aynı eser, sayfa 21.)

«Kolay kolay yetişilmiyor» diye düşündü Tancu.

Ve delikanlı şimdi de annesini anlatıyordu. Annesi de az buz şey görmemişti bakın! Kocasını terkedip, cepheye askerlere moral vermeye gitmişti. Askerlere şarkı söylemişti orda. Ve savaş bittikten sonra, geriye dönerken, Yevtuçenko'ya bir kızkardeş getirmeyi de unutmamıştı.

İlerdeki masada bir kıza gözü takıldı Tancu'nun bu kez. Cana yakın bir kızdı. Ve belki o da moral eğitimini Yevtuçenko'nun annesi gibi yapacak yetenekteydi.

Ama gene de Yevtuçenko'nun annesinin öyküsünü acıklı bulmuştu.

«Dünyada ne çileler çekiyor şu insanlar..» diye düşündü.

Karşısındaki delikanlı devam etti:

«Okulda derslerim kötü gidiyordu. Meselâ fizik gibi dersler vardı, hiç başedemiyordum onlarla.» (Sayfa 32.)

«Bugünse fizikten biraz anlarsın herhalde?» diye sordu Tancu.

«Bugün de elektrik nedir, nerden gelir bilmem.» diye cevap verdi karşısındaki.

«Ama Rus gramerinden de kırık not alıyordum. Hemen hiç yanlışsız yazmasını biliyordum ya, kuralsız, doğru dürüst yazabildikten sonra, kuralları ezbere öğrenmenin ne gereği vardı, gericilikten kurtulurduk!» diye haykırmaktan kendini alamadı Tancu. «Bütün dünya, bizim bulvar pastanesine benzeseydi n'olurdu yâni?..»

Yevtuçenko yüzündeki mimikleri konuşturdu:

«N'olacak, ilerledik!»

«Oh Yevtuçenko'cuğum..» diye elindeki boşalmış kadehi masanın üzerine koydu Tancu. «Yevtuçenko'cuğum, gidip bunları yazayım ben..»

«Otur!» dedi Yevtuçenko. «Otur, bunları ben hep yazdım. Üstelik, şiirler de yazdım. Hepsini bir bir anlattım.»

«Yok» dedi Tancu, «yazmalıyım.»

«Roman falan mı yazacaksın?»

«Yok canım!» diye gülümsedi Tancu. «Seninle tanışmama aracı olan çevirmenlere ve yayınevine teşekkür mektubu yazacağım...»

Tiyatro'da Devrim için bir başka çıkış

Hüsnü Dil[

Oyunu, sanatsal değerinin düşük olduğunu ileri sürerek eleştirenler olacaktır şüphesiz. Ne zaman eleştirilmemiş ki? Bir de sosyalistim diyen öz be öz burjuva nasıl karşı çıkmaz ki? Bu eleştirileri yazarın, Erol Aksoy'un dilinden karşılamak kanımca daha uygun olur: «...Oyun gücü, tiyatro ustalığı ne olursa olsun, OTLAK, yüzyıllar boyu nasıl bağlandığımızı, kalkınışlarımızda nasıl kesilip biçildiğimizi size gösteriyor.

Kim bilir kaç Aslı, kaç Akça var aramızda...

Bu bilinci iletebildik mi size?

İşte görevimiz bu noktada...»

Saygı duyduğumuz eleştirmenleri de yazımızda Antonia Cramsci'nin «Edebiyatta Eleştiri Ölçüleri» adlı yazısından aldığımız bir bölümle yanıtlıyalım: «Bir sanat eserinin başarısızlığını, yazarının bir takım pratik dış kaygılara sapmış olmasında, içtenlikten uzaklaşmasında —ki biz bunu kabul etmiyoruz— arayabiliriz.» Fakat bu eleştirmenleri de haklı bulmayız bu konuda. İlle de bir üstün sanat niteliği aramak niye. İnsanlığın ezildiği, sömürüldüğü, öldürüldüğü bir düzende! Toplumda her ilerici aydın, sorumluluk duyması gereken bir görevi yüklemiştir. Ama bu kutsal sorumluluğu sanat kaygısı yüzünden yitirmek telâşı neden? Böylesine yanlışlara düşülmemelidir. Kokuşmuş burjuva düzeninin kültürünü devam ettirmek çabaları neden? Örneğin bazı şairlerimiz, şiirimizin dünya düzeyine ulaştığı kanısındalar. Bir kapitalist dünya düzeyine. Yani bizi, bütün az gelişmiş ülkeleri sömürenlerin düzeyine. Aramızda hiçbir siyasî, ekonomik, tarihî, coğrafî benzemeler bulunmayan ülkelerin şiir düzeyine ulaştığımızı nasıl ileri sürebiliriz? Bilime, sosyalizm bilimine karşı olarak. «Bilim gibi, o da —sanat ta— emeğin belli bir üretim aşamasında gelişebilir ancak» —Bukharin'in Tarihsel maddecilik kuramı açısından sanat.

Yazar ezilen halkların uyanmak, sömürü düzeninden kurtulmak için direnişlerini, bu yolda verdikleri kurbanlarla yanıtlıyor. Orta çağdan kalma bir anlayışın sömürge, yarı sömürge uluslarda nasıl devam ettirilmek istendiğini açıkça koyuyor ortaya. Sınıflar, sınıfsal çatışmaların ortaya çıkışı, bu çıkışı engelleyen güçleri soyundurmuş sahnede yazar. Ve DOST ANKARA SANAT TİYATROSU OYUNCULARI YÜKLENMİŞLER BU MUTLU GÖREVİ.

Oyunun siyasal görünümünü genel olarak değil de, Türkiye için ele alacağım

İlk bölümden :

Kerem: Küçük burjuvayı temsil ediyor. Halk ile çıkarcıların arasında bocalayan fakat henüz insanlık duygularını yitirmemiş. Aslı'yı seviyor Kerem'in Aslı'yı sevdiği gibi. Her iki tarafında kolayca etkisi altında kalabilen bir niteliği var.

Aslı —keçi— : Ezilen, sömürülen halk kitlelerini göstermektedir. Yıllardır horlanan, her steğine kulakların tıkandığı, ağaların, tefecilerin linde oyuncak olan ve boynuna geçirilen ortaağ ipini atarak kurtuluş yoluna, kurbanların baş rı üstüne basarak yükselinebileceğinin bilincie varmış, inatla ondan vazgeçmeyen bir yeni san. 21. yüzyılın insanı.

Kerem'in komşuları hepimizin bildiği, Anaoluyu en cılız çalısına değin sömüren ağalar, nlı artık —değerlerden fabrikalar kuran patnlar. Amerikan— emperyalizminin yandaşları.

Bir de kurt var. Ağaların, patronların yaşağı düzen kurtsuz olur mu? Emperyalizm! Yani B.D. çağımızın canavarı. Ülkemizden kovulma uğruna savaştığımız canavar.

Bilinçsiz bir ön başkaldırış Aslının'ki. Ama gerekli birikimini sağlamak için olumsuzlaştırmanın. Önüne konan taze, yeşil otları itiyor Aslı. Boynuna ip geçirilişinin nedenini yıllardır aldıkları tavizlerde buluyor.

> Binlerce yıl sağılmışım
> korkunç atlılarıyla parçalamışlar
> nazlı seher sabah uykularımı
>
> A. Arif

Küçük, güçsüz olduğunu biliyor. Ama ilk kurbanların yeni insanlar oluşturduğunu da biliyor. Devrimin kaçınılmaz olduğunu.

> Asıl iş anlamak kaçınılmazı
> durdurulmaz çığı
> Sonsuz akımı.
>
> A. Arif

Ama önde gelen özlemi özgürlük. İzi yer etmiş boynunda tutsaklığının. La Fontaine'in Kurt ile Köpek, fable'inde bir örneğini görürüz özgürlük olarak ele alırsak aslının özlemini. Dağdaki kurdun kendisini parçalayacağını bilmektedir. Ama bir gün özgür olmuştur ya. Bir bilinçsiz özgürlük özlemi Aslı'nınki. Tarihte Agis'den bu yana Blanqui'ler, Lie'ler, Bukharin'ler ve daha binlercesi bir dâvânın adsız neferleri, hepsi birer kurbandı. Kurbanlardır bizi güçlendiren, -Aslı-.

İkinci bölüme - Çok Bilmiş öküz - materialist ve marksist görüşleri ekleyerek, üreticinin - Akça öküzün - başkaldırmasını bu kez daha somutdaha bilinçli olarak yalın bir delille ortaya koyuyor yazar. Sınıflar daha bir açıklık kazanmış bu bölümde,

Kısaca inceliyelim kişileri :

Akça - çok bilmiş öküz - : Gerçek üreticiyi, onun uyanışını temsil ediyor. Üretim araçlarına sahip olmayıp, ürettiğini patrona kaptıran, çağımız sömürge - yarı sömürge uluslardaki üreticiyi

Kınalı - öküz - : Akçanın arkadaşı. Okumanın sonunun kasabın bıçağı olduğunu ileri sürüp öküz doğdum, öküz ölürüm, diyerek öküz gibi yaşamakta, sömürülmekte devam ediyor. Yani uyutulan halk kitlelerini kendinde toplamış kınalı.

Genç çocuk : Çiftlik sahibinin oğlu. Emekçiden yana, onun sınırının bilincine varması için çaba gösteren, fakat pek güçlü olmayan günümüz aydını veya devrimci genci diyebiliriz küçük çocuğa.

Efendi : Halkların uyanmayacağını kural o' rak kabul etmiş, onun uyanışı karşısında şa kına dönen, yandaşlarını yardıma çağıran gün müz burjuvası.

Doktor : Efendi'nin sayesinde yükselmiş, or bağlı - yalan bir bağla - halkın uyanmasında en az Efendi'si kadar korkan bir parazit.

Kasap : Akça'ya acıyan, onun yanında old ğu takdirde kendisinin de daha mutlu bir yaşa süreceğinin bilincine varmamış, yaşamak iç - kötüde olsa - işini devam ettirmek isteyen k çük burjuva.

'Akça' artık o eski Akça değil. Biliyor ki a tık düya öküzün boynuzları üzerinde dönmüyo Okumaya 'Adam olmak', hakkını almak için s rılıyor. Ortalığı unutuyor. Günden güne zayıf yor. 'Küçük çocuğunun uyarması üzerine 'Ya ok mak ya otlamak, diye cevap verebilecek den uyanmış. Biliyor ki okuyanlar aç kalmaktadı Ama aç kalsa da yaptığı işin kutsallığına ina mış Öküz olmak gerekir kurban olmamak için. / tıyor boyunduruğunu. Siliyor bütün izlerini ba kıcı, köleci düzenin. Dikiliyor karşılarına söm renlerin, güçlü bir bilinçle.

Efendiyi, doktoru 'Öküzlerin otladığı' çayır oturtup eşit şartlar altında konuşuyor onlarla Soruyor : 'Nerede bizim sütler, yağlar, peynirle kaymaklar...

Ve arkasından günümüzün pis, satılmış politikacısının ağzından çıkan kandırıcı parlak sö ler uyutuyor Akça'yı. Kurtuluyorlar onun yarg lamasından. Tek başına kalıyor Akça milyonla ca insanın ortasında. Hareketsiz. Savaşlar al bildiğine bir doymak bilmezlikle çoğalırken. Dü şünüyor : Ya kaçıp susmayı tercih edecek ya d mertçe kasabın bıçağında ölümü kucaklayacak tır. Kararı kesindir : 'Diz çöküp yaşamaktans ayakta ölmek evladır'

Tarihte bütün yüce gelişimler birer kurban la duyurmuşlardır gelişlerini. Ve arkadan yüzle ce, binlerce insan en ileri, en güzel için, yürek leri kardeşlik için çarpan insanlar kendilerin kurban etmişlerdir. Fakat en sonunda gelişim birikim durdurulamamış, kimse engelleyememi kıvılcımlardan oluşan o kutsal alevi. Bu gün d kurbanlar veriliyor. Kurbanların kanında yen günlerin umudu beliriyor. Yeni güneşlere doğur gan uluslar. Ülkelerini, bütün ülkelerden oluşmuş dünyayı, o yüce gelişimin ışığında yüceltecek .

Amerikalıların yaptığı gümrük kaçakçılığı neden önlenmemektedir?

T.İ.P. Adana Milletvekili Ali Karcı, Gümrük ve Tekel Bakanlığı bütçesi görüşülürken aşağıdaki açıklamaları yapmıştır.

Ali KARCI

İstanbul PX, kapıda her zamanki levha
— Girmek yasak —

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri,

1967 - 1968 bütçeleri dolayısiyle yaptığımız konuşmaları hatırlatarak sözlerimize başlayacağımız için üzgünüz. Çünkü millî bağımsızlığımızla yakından ilgili olan ve fakat çözümlenmemiş bulunan konuya değinmeden geçmek mümkün değildir.

1 — A.P.O. (Amerikan Posta Ofisi)

2 — Amerikalılara ait gümrük sorunlarıdır.

Gümrük bağımsızlığımıza gölge düşüren, Amerikalıların ellerini kollarını sallıyarak yaptıkları kaçakçılık, geliş gidişlerinde, gümrük muamelelerinin evlerinde yapılması gibi ulusal bağımsızlığımıza darbe indiren iki konudur.

Geçen yılki tutanaklardan, gerek bizim yaptığımız konuşmalardan, gerekse Bakanın cevaplarından cümleler alıp konuyu gözlerinizin önüne sermek istiyorum. Görülecektir ki, aradan bu kadar zaman geçtiği halde sorun, feci durumunu hâlâ muhafaza etmektedir. Bu sorunun mutlaka çözülmesi gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, yukarda söylediğimiz imtiyazların 30.6.1954 tarihinde kabul edilen 6427 sayılı kanunla tasdik edilen bir anlaşma ile verildiğini Amerikalılar öne sürmektedirler.

Bu anlaşmanın (T.C. Hükûmeti A.B.D. arasında Kuzey Atlantik Antlaşmasına taraftar devletler kuvvetlerinin statüsüne dair sözleşmenin tatbikatına müteallik anlaşma) dır.

Bu anlaşma, esasında Türkiye'deki Amerikan kuvvetlerinin çalışmalarını kolaylaştırmak amacı gütmektedir. NATO üyesi devletlerin, A.B.D. ile imzaladığı «kuvvet statüsü» anlaşmalarından pek farklı değildir.

Amerikalıların kurnazca davranışları ile bu anlaşmanın uygulanmasını ve buna dayanılarak yapılan ikili sözleşmeleri tam bir kapitülasyon şekline sokmuştur.

Meselâ, Türkiye'deki Amerikalılar ister sivil olsunlar, elçilik, konsolosluk mensupları, AID memurları, Amerika Propaganda servisleri görevlileri, Türk posta gümrüğüne bir kuruş bile ödemeden, kendi posta örgütleri olan A.P.O. adındaki Amerikan posta servisi aracılığıyla iş görürler. Adres olarak da, Askerî Posta Kutuları verilir. İl olarak Ankara, İstanbul, İzmir yazılmaz. Vaşington yazılır. İşte, zarf üstündeki posta kutuları, mektupların ya da paketlerin nereye gideceğini yazılı numaralar belli eder. Bu yolla Amerikalılar tarihî eşya kaçakçılığı, halı kaçakçılığı gibi işleri rahatça görürler.

1965 yılının ilk günlerinde askerî makamlarca, Amerikalılarla yapılan bazı toplantılarda APO-nun hangi andlaşmaya dayanılarak yürütüldüğü araştırılmıştır.

Amerikalılar, bu konuda (karşılıklı anlaşma var) iddiasında bulunmuşlardır. Ama Dışişleri Bakanlığı arşivlerinde buna dair herhangi bir bilgi yoktur. Bunun üzerine Amerikan temsilcisi «eski dışişleri bakanlarından birinin, sözlü izni»nden bahsetmişlerdir. Bu izin sözlü olarak da olsa verildiğine dair herhangi bir vesika gösterememişlerdir.

Sayın Milletvekilleri,

İşte ortada metni bulunmayan bu anlaşma gereği olarak Amerikalılar, bu APO aracılığıyla kaçakçılık yaparlar. Posta idaremize, para pul ödemeden Amerikaya istedikleri gibi mektup ve paketler yollarlar, aynı yol ile mektup ve paket getirtirler.

Örneğin 1964 yılında Türkiye'de tahminen 20 bin Amerikalı vardı. Bunlar 1 Temmuz 1964'-ten 30 Haziran 1965'e kadar yani bir yılda sadece İzmir limanına 94 milyon 978 bin 844 liralık mal getirdiler.

1964 yılında bizzat Amerikalıların verdiği rakkamlara göre PX'lerde Amerikalılara satılmak üzere 27 milyon paket Amerikan sigarası, 20 milyon teneke kutu bira ve 210 bin kilo viski getirilmiştir.

Amerikalıların gümrüksüz getirdiği bu mallardan, yalnız sigaradan yaptıkları kâr 62 milyon liradır.

Geçmiş tutanaklardan aldığımız sözleri yukarda yeniden büyük meclisin bilgilerine sunduk. Ve o tarihte şunları söyledik. «Artık bu gümrük rezaletine son verilmelidir».

O zaman Tekel Bakanı olan Sayın Tekin'in söylediklerini tutanaklardan alarak okuyorum. «Diğer konu, APO ve bu kanalla giren kaçak eşyalar mevzuudur. Bu mesele ile daha çok hariciye bakanlığı alâkalı olduğu için, anlaşmalara dayandığı için, ben teferruata inmiyeceğim. Yalnız bunlara mani olmak için çalışmalarımızın son safhada olduğunu, Genelkurmay başkanlığında, Gümrük ve Tekel, Dışişleri Bakanlıklarındaki çalışmaların son safhada olduğunu söylemek isterim.» demişlerdi.

«Son safhada» diye bundan tam 2 yıl önce yani 22 Şubat 1967 de bu kürsüden ifade edilmiştir bir bakan tarafından.

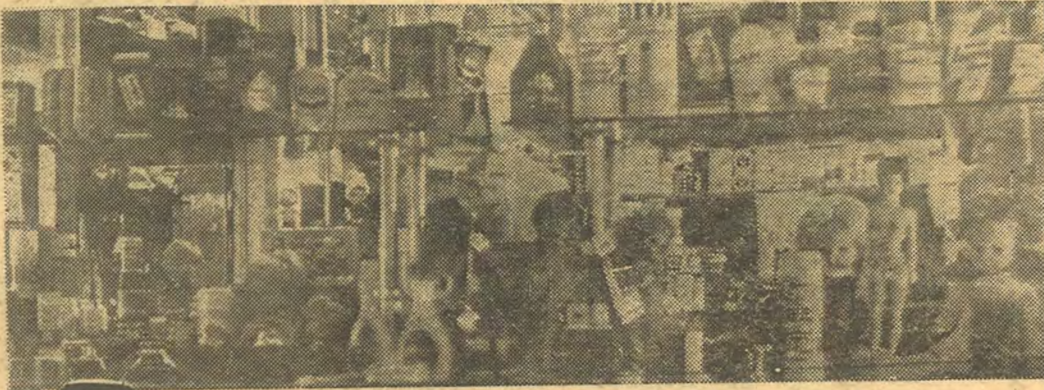
Yine 1968 bütçe müzakereleri sırasında «Amerikalıların giriş ve çıkışlarında giriş muamelelerinin evlerinde yapılması» ayrıca Amerikalı personele gelen tüketim mallarından gümrük alınması konusuna değinmiş, Amerikalıların Türkike Cumhuriyeti Posta İdaresini bir tarafa iterek bağımsız bir posta servisi kurmalarını yasalarımıza aykırı bulmuş ve söylemiştik; «Amerikalı personelin Türkiye'ye gelirken getirdikleri eşyanın gümrük memurları tarafından evlerinde muayene edilmesi sisteminin vergi kaçakçılığına yol açtığı gerekçesiyle Gümrük ve Tekel, Maliye, Millî Savunma Bakanlıkları ile Genel Kurmay Başkanlığınca hazırlanan özel bir rapor, bu sistemden vazgeçilmesini istediği halde, bu istek, Dışişleri Bakanlığınca reddedilmiştir.

Sayın Bakan bundan bir yıl önce, yani 23 Şubat 1968 de yukardaki iddialarımızı cevaplandırırken şöyle diyordu: TİP sözcüsü, bir kaç bakanlığın anlaşmaya vardığını fakat Hariciye vekâletinin bunu reddettiğini ifade ettiler. Bu görüşmeler ışığı altında ikili görüşmeler devam ediyor. Genel Kurmay'ın, Gümrük ve Tekel Bakanlığının, Hariciye vekâletinin toplandıktan son ra bunların görüşü altında ikili görüşmelere devam ediyorlar. Bugün için de bir netice alınmamıştır.»

Görülüyor ki 1967 bütçesi münasebetiyle eski sayın bakan bu görüşmeler için «son safhada» derken 1968 de «bugün için de bir netice alınmamıştır» diyebiliyor.

Şimdi yeni Gümrük ve Tekel Bakanına soruyoruz: Bu ikili anlaşma konusu çözülebildi mi? Bu imtiyazlar devam etmekte midir? Yazılı bir metin bulunmuş mudur?

Sayın milletvekilleri, ben özgür ve bağımsız bir devletim diyenler, bunun tersini söyliyenleri kötü niyetle suçlamaktadırlar. Amerikalıların sözlü anlaşma yaptık demeleriyle 1954 yılından bu yana elde hiçbir metin olmadığı halde Amerikalılara bu imtiyazları vermekte devam eden bir ülkede hâlâ bağımsızlıktan bahsedebilir mi? Eğer hâlâ bağımsızlıktan bahsedebiliyorlarsa kendilerine sorarız; o halde bağımsızlıktan anladığınız şey nedir?

Bir Amerikan pazarının vitrini - Gümrük kaçakçılığının meşrusu! -

TÜRK SOLU: Haftalık Gazete — Sahibi: Serif Tekben — Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Bora Gözen — İdare Yeri, Yazışma ve Abone Adresi: Babıâli Cad. No. 29 İstanbul, Telefon: 27 39 61 — Ankara Temsilciliği: Ahmet Say, Yüksel Caddesi Bayındır Sokak No. 43/A — Dizgi Tertip: ÖZ—GÖR Matbaası, Basıldığı Yer: Talât Matbaası

İstanbul Dağıtımı: Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel: 27 89 49 — Ankara Dağıtımı: Ankara Umum Gazete Bayileri Kooperatifi — Ege Bölgesi Dağıtımı: Orhan Özşişman, İzmir — Yıllık Abonesi: Yurt içi 40 TL., Avrupa uçak: 80 TL., Amerika uçak: 170 TL., — İlân: Santimi 20 TL., Yayın İlânları yüzde elli (% 50) indirimlidir.